

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

О. В. Лазарєва

**Науково-дослідна робота в геодезії та
землеустрої: для студентів спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Методичні вказівки

Випуск 401

Миколаїв – 2022

УДК 332.2/3(076)

Л 17

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського національного університету імені Петра Могили (протокол № 12 від 25.11.2021 р.).

Рецензент:

Ступень Р. М., доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри геодезії і геоінформатики Львівського національного аграрного університету.

Л 17 **Лазарєва О. В.** Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої: для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»: методичні вказівки / О. В. Лазарєва. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2022. – 104 с. – (Методична серія ; вип. 401).

У методичних вказівках представлено тематичний план лекцій та практичних занять, наведено основні поняття та терміни, що використовуються під час вивчення кожної теми, тестові завдання, контрольні запитання та завдання для індивідуальної роботи.

Методичні вказівки розраховані на викладачів та студентів закладів вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», слухачів системи післядипломної освіти, керівників, спеціалістів та бакалаврів.

УДК 332.2/3(076)

© Лазарєва О. В., 2022

© ЧНУ ім. Петра Могили, 2022

ISSN 1811-492X

Зміст

Вступ.....	5
Тема 1. Наука та наукові дослідження.....	8
Тема 2. Системність у науковому пізнанні	11
Тема 3. Історія виникнення університетів у сфері землеустрою.....	14
Тема 4. Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу, що є обов'язковою для студентів	18
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.....	21
Тема 6. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення	24
Тема 7. Основи методології наукових досліджень	28
Тема 8. Винахідництво та раціоналізаторство	31
Тема 9. Загальні вимоги та правила оформлення науково-дослідної роботи	34
Тема 10. Особливості написання аналітичних робіт, виконання презентацій з дисципліни та підготовки до семінарських занять.....	37
Тема 11. Особливості виконання завдань дослідницького характеру в період навчальної практики I та II, а також виробничої та передкваліфікаційної практик.....	40
Тема 12. Оформлення результатів наукових досліджень у виглядів наукових робіт	43
Тема 13. Специфіка написання та оформлення міждисциплінарних курсових робіт.....	46
Тема 14. Наукові статті, тези, доповіді.....	52
Тема 15. Презентація наукових робіт	55
Тема 16. Захист наукових робіт.....	59
Тема 17. Кваліфікаційні роботи бакалавра та магістра	62

Тема 18. Дисертаційні роботи та їх види.....	66
Тема 19. Методика написання дисертаційного дослідження	69
Тема 20. Типові помилки під час написання та оформлення наукових робіт	72
Тема 21. Авторство та право власності в науково-дослідній сфері	75
Тема 22. Культура наукової мови.....	78
Комплексні контрольні роботи.....	81
Список рекомендованої літератури	101

Вступ

Дисципліна «**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої**» спрямована на формування у студентів практичних вмінь та навичок щодо постановки, планування та виконання наукових досліджень конкретної проблеми. Дисципліна ознайомлює студентів як з історичним, так і сучасним станом методики та організації проведення наукових досліджень, із принципами формування інформаційної бази наукових досліджень, а також зі специфікою науково-дослідної роботи в землеустрої, із методикою наукового пошуку у землекористуванні.

Метою вивчення курсу є оволодіння студентами методичними підходами до організації науково-дослідної роботи в галузі геодезії та землеустрою, забезпечення успішного проведення наукових досліджень під час навчання, а також набуття практичних навичок щодо їх застосування в роботі.

Завданнями курсу є: навчити студентів основам проведення дослідження та планування експериментів у науково-дослідній роботі, сформувані у студентів теоретичне та практичне підґрунтя для ефективного та кваліфікованого проведення наукових досліджень; сформувані у студентів систематизовані знання про методичні засади науково-дослідної роботи в галузі геодезії та землеустрою і розвинути вміння застосовувати в процесі досліджень різноманітні методи і прийоми; створити і розвинути практичні уміння і навички розв'язання задач з постановки, організації, планування і виконання наукових досліджень, а також керування науково-технічною роботою і колективною науковою творчістю.

Дисципліна «**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої**» відноситься до вибіркової дисципліни циклу професійної підготовки.

Очікувані результати навчання вивчення дисципліни: отримання знань про основи наукознавства та засади ведення науково-дослідної роботи; розуміння різноманітних методів, методик і прийомів наукових пошуків, в т. ч. в галузях геодезії та землеустрою; розкриття ролі і значення новітніх методів і технологій у здійсненні наукових досліджень у галузі геодезії та землеустрою; розвиток у студентів уміння організовувати науково-дослідницьку роботу на індивідуальному та колективному рівні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- організаційно-функціональні аспекти розвитку науки;

- історичні аспекти її становлення та розвитку;
- організацію науково-дослідної роботи в Україні;
- методичні засади науково-дослідної роботи в геодезії та землеустрої;
- методи проведення наукових досліджень;
- методика проведення досліджень під час здійснення наукового пошуку розв'язку запланованої проблематики у сфері геодезії та землеустрою;
- методика підготовки та написання міждисциплінарних курсових робіт;
- принципів засади інформаційного забезпечення наукових досліджень;
- основи організації наукової роботи у команді.

вміти:

- планувати науково-дослідну роботу;
- систематизувати результати наукових досліджень у геодезії та землеустрої;
- формулювати мету, завдання дослідження, визначати його предмет та об'єкт;
- розробляти програму, мету і методика досліджень з обраної теми;
- здійснювати аналіз науково-експериментальних даних;
- формулювати висновки та пропозиції до проведеного дослідження;
- оформлювати тези доповідей для виступу на наукових конференціях, а також статті з обраної тематики;
- кваліфікаційно оформлювати науково-дослідні роботи та наукові публікації.

Структура методичних вказівок відображає зміст навчальної програми курсу «Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої» та підпорядкована меті найповнішого розкриття предмета курсу, реалізації його основних завдань.

Методичні вказівки розраховані для викладачів та студентів закладів вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», слухачів системи післядипломної освіти, керівників.

До кожної теми подаються контрольні запитання, які допомагають закріпити та поглибити теоретичні та практичні знання, отримані студентами в процесі вивчення навчального матеріалу.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести призначені для оцінки набутих знань та практичних навичок у галузі землеустрою.

Засвоєння студентами теоретичних та практичних основ курсу «Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої» дасть можливість отримання знань та вмінь щодо правильної організації, успішного написання та захисту кваліфікаційної роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Методичні вказівки будуть корисними для усіх, хто цікавиться навичками науково-дослідної роботи у сфері геодезії та землеустрою.

Тема 1.

Наука та наукові дослідження

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ, студенти повинні знати:

- структуру курсу;
- сутнісні риси сучасної науки;
- класифікацію галузей;
- їх актуальні проблеми.

вміти:

- оцінювати наукові дослідження;
- розкривати етапи становлення науки;
- самостійно опрацювати джерела інформації.

План лекцій:

- 1.1. Наука як система знань.
- 1.2. Історичні передумови виникнення науки.
- 1.3. Основні поняття науки.
- 1.4. Основні етапи розвитку науки.

План семінарського заняття:

- 1.1. Розкрийте мету, завдання, структуру та предмет вивчення курсу «Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої».
- 1.2. Охарактеризуйте науку в цілому як система знань.
- 1.3. Розкрийте предмет та головні функції науки.
- 1.4. Проаналізуйте історичні становлення і розвитку науки.
- 1.5. Як здійснюється класифікація наук?
- 1.6. Що таке методологія?
- 1.7. Які існують ознаки наукового дослідження?
- 1.8. Які основні види наукових досліджень?
- 1.9. Охарактеризуйте основні риси структури науки в Україні.

Тестові завдання:

1. Система принципів і засобів організації та побудови практичної діяльності – це:	а) метод; б) методологія; в) наука; г) наукознавство.
--	--

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

2. Сфера дослідницької діяльності, що спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і процеси мислення, – це:	а) метод; б) методологія; в) наука; г) наукознавство.
3. Які науки мають на меті пізнання матеріальних основ і об'єктивних законів руху і розвитку природи, суспільства і мислення?	а) фундаментальні; б) прикладні; в) суспільні; г) природничі.
4. Наука, яка спрямована на отримання конкретного наукового результату, який актуально або потенційно може використовуватися для задоволення приватних чи громадських потреб, – це:	а) фундаментальна; б) суспільна; в) природнича; г) прикладна наука.
5. Метод пізнання, що заснований на формально-логічному розумовому висновку, який дає можливість одержати загальний висновок на основі аналізу окремих фактів, – це:	а) дедукція; б) індукція; в) аналогія; г) узагальнення.
6. Об'єднання, реальне і розумове, різних сторін, частин предмета в єдине ціле – це:	а) синтез; б) компіляція; в) дедукція; г) узагальнення.
7. Метод переходу від знання загальних закономірностей до окремого його прояву – це:	а) виокремлення на частини; б) компіляція; в) дедукція; г) трактування.
8. Цілісна система знань, комплекс уявлень, ідей, спрямованих на тлумачення і пояснення будь-якого явища, – це:	а) узагальнення; б) теорія; в) методологія; г) трактування.
9. Спостереження і дослідження конкретних явищ, експеримент, а також узагальнення, класифікація та опис результатів дослідження і експерименту, впровадження їх у практичну діяльність людей – це:	а) фундаментальні дослідження; б) прикладні дослідження; в) теоретичні дослідження; г) емпіричні дослідження.
10. Одна з галузей досліджень, що вивчає закономірності функціонування та розвитку науки, структуру і динаміку наукової діяльності, взаємодію науки з іншими соціальними інститутами і сферами матеріального і духовного життя людини, – це:	а) наукознавство; б) методологія; в) експеримент; г) умовивід.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Охарактеризуйте організаційну структуру науки в Україні.
2. Як здійснюється організація науково-дослідної роботи в Україні?
3. Охарактеризуйте процес здійснення міжнародної науково-технічної співпраці України.
4. Які наукові установи та організації існують у вашому регіоні?
5. Розкрийте структурно-функціональні особливості науково-дослідної діяльності в Україні.

Тема 2.

Системність у науковому пізнанні

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- ознаки та принципи визначення системи;
- класифікацію систем;
- методологічні основи системного дослідження;
- організаційну структуру науки;
- основні системні принципи.

вміти:

- самостійно опрацювати джерела інформації;
- орієнтуватись у наукових підходах;
- орієнтуватись у структурних елементах наукового пізнання.

План лекції:

- 2.1. Ознаки і принципи визначення системи.
- 2.2. Класифікація систем.
- 2.3. Методологічні основи системного дослідження.

План семінарського заняття:

- 2.1. Які головні ознаки системи.
- 2.2. Розкрийте принципи визначення системи.
- 2.3. Що являє собою системний підхід у науковому дослідженні.
- 2.4. Які основні елементи системи науки.
- 2.5. Як класифікуються системи.
- 2.6. Розкрийте сутність методологічних основ системного дослідження.
- 2.7. Розкрийте сутність методологічних основ наукового дослідження.

Тести для самоконтролю

1. Єдине ціле, що утворене із сукупності логічних прийомів, методичних правил і принципів теоретичного дослідження, виконує евристичну евристичну	а) система; б) організація навчання; в) абстрактне навчання; г) системний підхід.
---	--

О. В. Лазарєва

функцію в загальній системі наукового пізнання, – це:	
2. В якому з принципів системного підходу система є головною, активною стороною взаємодії?	а) принцип багатокомплексності; б) принцип залежності поведінки системи від поведінки окремих її елементів; в) принцип залежності системи від чинників середовища, під впливом яких система виявляє і може змінювати властивості; г) принцип множинності підходів;
3. Які з систем являють собою продукт людського мислення, свідомості?	а) абстрактні; б) матеріальні; в) динамічні; г) нематеріальні.
4. Яка з функцій системного підходу виражається не лише в забороні тих або інших важливих положень науки і практики, але й водночас у розробці нових конструктивних пропозицій та рішень?	а) синергетична; б) критична; в) практична; г) інтегрована.
5. Результат виникнення між елементами системи синергетичних зв'язків, які забезпечують більший загальний ефект функціонування системи, ніж сума ефектів елементів системи, що діють незалежно носить назву:	а) синергія; б) комплексність; в) емерджентність; г) ієрархічність.
6. Системний підхід вважається одним із провідних методологічних принципів дослідження в:	а) економіці; б) філософії; в) психології г) будь-якій галузі знань.
7. Єдина логічна система, яка за допомогою своїх категорій дає точне уявлення про рух, зміну, розкриває взаємозв'язок речей в об'єктивній дійсності – це:	а) мислення; б) діалектика; в) категорія; г) тактика.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрої».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

8. Процес або явище, що існує у світі, а також те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника і в дослідженні чого важливо отримати певний результат і зробити висновки, – це:	а) предмет дослідження; б) мета дослідження; в) об'єкт дослідження; г) анотація.
9. Яке з видів досліджень пов'язано із удосконаленням та розвитком понятійного апарату галузі науки та спрямоване на пізнання об'єктивної реальності в її зв'язках та закономірностях?	а) теоретичне дослідження; б) емпіричне дослідження; в) комплексне дослідження; г) монографічне дослідження.
10. За допомогою яких структурних елементів відбувається зведення результатів дослідження?	а) обробка матеріалів; б) групування результатів; в) опис елементів; г) складання таблиць, графіків, діаграм.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Охарактеризуйте основні системні принципи розвитку науки.
2. Що відноситься до матеріальних, органічних та абстрактних систем наукового дослідження?
3. Охарактеризуйте групи знань, які виділяють у класифікації наук.
4. Зазначте особливості фундаментальних наук.
5. Зазначте особливості прикладних наук.

Тема 3.

Історія виникнення університетів у сфері землеустрою

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,
студенти повинні знати:

- історію виникнення університетів у світі;
- історію виникнення університетів в Україні;
- як зародились землевпорядні факультети в університетах;
- кваліфікаційно-освітні рівні вищої освіти.

вміти:

- самостійно розкривати історію виникнення університетів в Україні;
- орієнтуватись у наукових підходах;
- аналізувати історичні підходи до виникнення університетів.

План лекцій:

- 3.1. Університети Західної Європи, Америки та Азії.
- 3.2. Виникнення університетів в Україні.
- 3.3. Землевпорядні факультети в університетах.

План семінарського заняття:

- 3.1. Коли сформувались університети в Західній Європі? Охарактеризуйте їх.
- 3.2. Коли сформувались університети в Америці? Охарактеризуйте їх.
- 3.3. Коли сформувались університети в Азії? Охарактеризуйте їх.
- 3.4. Охарактеризуйте перші університети в Україні.
- 3.5. Які характерні особливості вчительських семінарій, шкіл, університетів, інститутів у XIX столітті?
- 3.6. Які університети виникли в Україні у XX столітті?
- 3.7. Які університети виникли в Україні у XXI столітті?
- 3.8. В яких університетах України існують землевпорядні факультети чи профільні кафедри в університетах?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести для самоконтролю

1. Першим університетом на землях України вважається:	а) Слов'яно-греко-латинська академія в місті Острог; б) ДВНЗ «Дніпровська політехніка» (колишнє Катеринославське вище гірниче училище); в) Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»; г) Національний університет «Києво-Могилянська академія».
2. Історія Львівського національного аграрного університету розпочалась з:	а) 1900 року; б) 1856 року, коли в селі Дубляни була відкрита рільнича школа, яка згодом стала закладом вищої освіти; в) 1939 року; г) 1880 року, коли в селі Дубляни була відкрита рільнича школа, яка згодом стала закладом вищої освіти.
3. Перший землевпорядний факультет в Україні було створено у:	а) Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут»; б) Національному гірничому університеті; в) НУБіП; г) 1946 році у Львівському сільськогосподарському інституті.
4. Історія розвитку земельних відносин бере свій початок:	а) з 1991 року; б) з первісного суспільства, коли племена між собою встановлювали межі мисливських територій; в) з листопада 1906 року; г) зі Столипінської реформи 1861 року.
5. У 1865 році на теренах Західної України започатковано вивчення землевпорядного циклу дисципліни. Які основні дисципліни входили тоді до навчального плану?	а) геодезія та мірництво; б) управління земельними ресурсами та землевпорядне проектування; в) геодезія, меліорація, дренаж і креслення; г) землеустрій та геодезія.
6. Особа, яка на основі повної загальної середньої освіти здобула базову вищу освіту, фундаментальні і спеціальні	а) магістр; б) PhD; в) молодший спеціаліст; г) бакалавр.

уміння та знання щодо узагальненого об'єкта праці (діяльності), достатні для виконання завдань та обов'язків (робіт) певного рівня професійної діяльності, що передбачені для первинних посад у певному виді економічної діяльності, – це:	
7. Скільки має становити обсяг освітньо-професійної програми магістра?	а) 1500 кредитів ЄКТС; б) 90–120 кредитів ЄКТС; в) 200 кредитів ЄКТС; г) залежно від форми навчання.
8. Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня для спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» з'явився у:	а) у 1992 році одночасно з відкриттям напрямку «Геодезія, картографія та землеупорядкування»; б) 2016 році; в) 2015 році; г) 2021 році.
9. Коли спеціальність «Геодезія, картографія, землеустрій та кадастр, оцінка землі і нерухомого майна, геоінформаційні системи і технології, фотограмметрія та дистанційне зондування» розподілено між такими галузями знань, як 10 «Природничі науки» та 19 «Архітектура та будівництво»?	а) в 1991 році; б) у 2010 році; в) у квітні 2015 року; г) у 1992 році одночасно з відкриттям напрямку «Геодезія, картографія та землеупорядкування».
10. Фізична та юридична особа, яка має легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежить від неї або може впливати на її діяльність, – це:	а) стейкхолдер; б) роботодавець; в) зацікавлена особа; г) учасник освітнього процесу.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Розкрийте історичні віхи розвитку наукових досліджень у галузі геодезії та землеустрою.
2. Охарактеризуйте історію розвитку наукових досліджень у галузі картографії.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

3. Охарактеризуйте історію розвитку наукових досліджень у галузі геодезії.
4. Охарактеризуйте історію розвитку наукових досліджень у галузі землеустрою.
5. Охарактеризуйте місце досліджень у галузі землеустрою в системі наукових знань.

Тема 4.

Науково-дослідна робота студентів як складова навчального процесу, що є обов'язковою для студентів

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ, студенти повинні знати:

- що таке науково-дослідна робота;
- що включають в себе науково-організаційні заходи;
- загальні засади науково-дослідницької роботи студентів;
- форми науково-дослідної роботи студентів.

вміти:

- здійснювати науково-дослідницьку роботу під час навчання і поза навчальним процесом;
- займатись науково-дослідною роботою;
- організовувати робочий день науковця.

План лекцій:

- 4.1. Дослідження тенденцій організації науково-дослідної роботи студентів.
- 4.2. Загальні засади науково-дослідної роботи студентів.
- 4.3. Види і форми науково-дослідної роботи студентів.

План семінарського заняття:

- 4.1. Охарактеризуйте тенденції науково-дослідної роботи як складової навчального процесу, що є обов'язковою для студентів.
- 4.2. Розкрийте основні засади науково-дослідної роботи студентів.
- 4.3. Охарактеризуйте процес навчання студентів елементів дослідної діяльності, організації і методики наукової творчості.
- 4.4. Як здійснюється організація і методика наукової творчості?
- 4.5. Які наукові дослідження здійснюють студенти під керівництвом професорсько-викладацького складу?
- 4.6. Охарактеризуйте види науково-дослідної роботи студентів.
- 4.7. Охарактеризуйте форми науково-дослідної роботи студентів.
- 4.8. Як здійснюється науково-дослідна робота студентів, що включена до навчального процесу?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

4.9. Як здійснюється науково-дослідна робота студентів, що виконується в позанавчальний час.

Тести для самоконтролю

1. Цілеспрямований процес пізнання, який здійснюється з метою викриття закономірностей зміни об'єктів залежно від певних умов місця і часу їх функціонування для подальшого використання їх в практичній діяльності, – це:	а) наукове дослідження; б) науково-дослідна робота; в) розумова праця, що спрямована на виробництво нових знань; г) наукова діяльність.
2. Що є елементами науково-дослідної роботи студентів?	а) навчання студентів елементів дослідницької діяльності, організації та методики наукової творчості; б) теоретичне і експериментальне обґрунтування фактів; в) формулювання власних висновків і гіпотез; г) наукові дослідження, що здійснюють студенти під керівництвом професорів і викладачів.
3. Який з методів досліджень передбачає розчленування цілого предмета на складові частини (сторони, ознаки, властивості) з метою їх всебічного вивчення?	а) синтез; б) абстрагування; в) аналіз; г) узагальнення.
4. Що таке цитування?	а) виклад ідей та думок автора своїми словами, використовуючи перефразування та узагальнення; б) невеличкий уривок з літературного чи наукового твору; в) фрагмент чужого тексту; г) пряме використання першоджерела з посиланням на нього.
5. В якому з розділів наукової роботи детально розглядається методика і техніка дослідження, узагальнюються його результати?	а) у вступі; б) в додатках; в) у висновках та пропозиціях; г) в основній частині роботи.
6. В якому з підрозділів наукової роботи здобувача вказується, на яких наукових конференціях, круглих столах та семінарах оприлюднено	а) в апробації результатів дослідження; б) в підрозділі, де узагальнюються результати досліджень;

результати досліджень, що включені до роботи?	в) в основній частині роботи; г) у вступі.
7. Одна з форм наукової діяльності студентів, що спрямована на розширення їх наукового потенціалу й формування навичок науково-дослідної діяльності, – це:	а) студентський науковий гурток; б) написання тез доповідей; в) семінар; г) практичне заняття.
8. Розвиток навичок критичного судження і міркування, де перевіряється якість накопичених людиною знань, – це:	а) участь у дискусії; б) написання наукової статті; в) апробація результатів дослідження; г) друкована праця.
9. Група людей, згуртованих дослідницькою програмою, реалізація якої забезпечується складною функціонально-рольовою структурою, – це:	а) симпозіум; б) науковий колектив; в) науковий гурток; г) працівники ЗВО.
10. Упровадження у навчальний процес індивідуальний навчально-дослідних завдань передбачає:	а) участь у виконанні держбюджетних або госпрозрахункових наукових робіт; б) проведення досліджень у межах творчої співпраці кафедр та факультетів; в) самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизацію, поглиблення, узагальнення закріплення; г) практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Які на сьогодні існують наукові дослідження в галузі геодезії.
2. Які на сьогодні існують наукові дослідження в галузі землеустрою.
3. Як здійснюється організація науково-дослідної роботи в колективі?
4. Які наукові дослідження здійснюються в землевпорядних установах і організаціях?
5. Охарактеризуйте робочий день науковця.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- види та галузі інформації;
- що таке Національна система науково-технічної інформації;
- загальні засади науково-дослідницької роботи студентів;
- види, джерела інформації, режиму доступу до неї.

вміти:

- здійснювати науково-дослідницьку роботу під час навчання і поза навчальним процесом;
- проводити науково-дослідну роботу у колективі;
- здійснювати самостійні дослідження;
- орієнтуватись у видах інформації.

План лекцій:

- 5.1. Основні поняття, терміни та галузі інформації.
- 5.2. Національна система науково-технічної інформації.
- 5.3. Види, джерела інформації та режими доступу до неї.

План семінарського заняття:

- 5.1. Які існують основні поняття інформації.
- 5.2. Охарактеризуйте терміни та галузі інформації.
- 5.3. Що являє собою національна система науково-технічної інформації?
- 5.4. Який склад Національної системи науково-технічної інформації?
- 5.5. Які інформаційні ресурси науково-технічної інформації?
- 5.6. Що являє собою довідково-інформаційний фонд?
- 5.7. Розкрийте основні завдання національної системи науково-технічної інформації.

Тести для самоконтролю

1. Що таке сукупність первинних та вторинних документів, які містять відомості про суть технічних або	а) патентна документація; б) Міжнародний класифікатор винаходів;
---	---

технологічних рішень, заявлених для патентування або визнаних патентоспроможними, а також відомості, що мають юридичне значення й визначають права авторів та власників патентів?	в) патентна інформація; г) патентний матеріал.
2. Коротка характеристика друкованого джерела з точки зору змісту, призначення, форми та інших особливостей – це:	а) конспект; б) анотація; в) виписка; г) стисла характеристика.
3. Довідкове видання, яке вміщує в узагальненому вигляді основні відомості з однієї або всіх галузей знань і практичної діяльності, що розміщені в алфавітному або систематизованому порядку?	а) енциклопедія; б) монографія; в) тези конференцій; г) наукові праці.
4. Наукове видання, що містить матеріали попереднього характеру, опубліковані до виходу у світ офіційного видання, – це:	а) монографія; б) препринт; в) депонований рукопис; г) наукові праці.
5. Яка інформація є офіційно документованою та державною, дає кількісну оцінку подіям та явищам, які відбуваються в різних сферах життя?	а) масова; б) правова; в) екологічна; г) статистична.
6. Організаційно-правова структура, за допомогою якої формується державна інформаційна політика, а також здійснюється координація робіт щодо створення, використання, зберігання та поширення національних ресурсів науково-технічної інформації із урахуванням інтересів національної безпеки, – це:	а) Український інститут науково-технічної експертизи та інформації; б) Національний інформаційний центр міждержавного обміну науково-технічною інформацією; в) Міжнародний центр наукової і технічної інформації; г) Національна система науково-технічної інформації.
7. Систематизоване зібрання науково-технічної літератури і документації (книги, брошури, періодичні видання, патентна і конструкторська документація, промислові каталоги, депоновані рукописи, звіти з науково-дослідних робіт), зафіксовані на паперових та інших носіях, носить назву:	а) наукова інформація; б) інформаційні ресурси; в) науково-технічна інформація; г) масова інформація.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

8. Наукове або науково-популярне книжкове видання, яке містить повне і всебічне дослідження однієї проблеми або теми і належить одному або декільком авторам, – це:	а) препринт; б) монографія; в) автореферат дисертації; г) енциклопедія.
9. Як називається каталог, у якому бібліографічні записи розміщуються за галузями знань, що містить допоміжний апарат у формі алфавітно-предметного покажчика?	а) хронологічний; б) предметний; в) систематичний; г) алфавітний.
10. Перелік різних інформаційних документів з вказуванням таких даних, як прізвище та ініціали автора, назва джерела, місце видання, видавництво та рік видання, об'єм джерела в сторінках, носить назву:	а) виписка; б) анотація; в) бібліографія; г) конспект.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Які вимоги з оформлення переліку використаних джерел у наукових дослідженнях.
2. Розкрийте сучасні методи збору і опрацювання інформації.
3. Як здійснюється організація науково-дослідної роботи в колективі?
4. Які існують джерела інформації для науково-дослідної роботи в галузі геодезії та землеустрою?
5. Розкрийте теоретичні засади наукових досліджень у геодезії та землеустрої: об'єкт, предмет, принципи та підходи.

Тема 6.

Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- стратегію і тактику дослідження;
- етапи проведення наукових досліджень;
- що є метою наукових досліджень;
- наукову проблематику в галузі геодезії та землеустрою;
- як правильно обирати літературні джерела та складати зміст роботи;
- завдання, що вирішуються в процесі роботи;
- як оформлювати результати досліджень.

вміти:

- обирати напрямок, обґрунтовувати проблему наукового дослідження;
- дотримуватись рекомендацій щодо проведення наукового дослідження;
- класифікувати наукові дослідження;
- вирішувати сучасні наукові проблеми в галузі геодезії та землеустрою;
- формулювати тему дослідження та обґрунтовувати його основну ідею;
- систематизувати накопичений матеріал відповідно до плану роботи;
- правильно оформлювати результати дослідження.

План лекцій:

- 6.1. Сутність наукового дослідження.
- 6.2. Характеристика наукових досліджень.
- 6.3. Етапи проведення наукових досліджень.
- 6.4. Виникнення ідеї та формулювання теми дослідження.
- 6.5. Вибір літературних джерел та складання змісту роботи.
- 6.6. Систематизація накопиченого матеріалу відповідно до плану роботи.
- 6.7. Оформлення результатів дослідження.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

План семінарського заняття:

- 6.1. Охарактеризуйте етапи проведення наукового дослідження.
- 6.2. Як здійснюються фундаментальні наукові дослідження?
- 6.3. Як здійснюються прикладні наукові дослідження?
- 6.4. Охарактеризуйте об'єкт наукового дослідження.
- 6.5. Дайте загальну характеристику науковим дослідженням.
- 6.6. За якими ознаками класифікують систематизовані наукові знання?
- 6.7. Охарактеризуйте процес виникнення ідеї наукового дослідження.
- 6.8. Як висувається гіпотеза наукового дослідження?
- 6.9. Як складається зміст роботи?
- 6.10. Які завдання вирішуються в процесі роботи над науковим дослідженням?
- 6.11. Як систематизується накопичений матеріал відповідно до плану роботи?
- 6.12. Як проводиться експеримент та узагальнюються наукові факти та результати дослідження?
- 6.13. Охарактеризуйте процес аналізу результатів дослідження.
- 6.14. Як оформлюються результати дослідження?
- 6.15. Як впроваджуються наукові дослідження та визначається їх ефективність?

Тести для самоконтролю

1. Система операцій, впливу або спостережень, спрямованих на одержання інформації про об'єкт у дослідницьких випробуваннях, які можуть проводитись в природних і штучних умовах у разі зміни характеру проходження процесу, – це:	а) спостереження; б) методичне забезпечення; в) експеримент; г) наукове дослідження.
2. Вибір напрямку та способу ведення наукових досліджень, що забезпечують досягнення поставленої мети, носить назву:	а) етика дослідження; б) педагогіка вищої школи; в) методологія наукових досліджень; г) стратегія дослідження.
3. Сукупність дій з організації зусиль дослідників і створення всіх необхідних умов для досягнення успіху носить назву:	а) мета дослідження; б) тактика дослідження; в) ознака успішності проведеного дослідження; г) етика дослідження.
4. В яких дослідженнях наукова теоретична та (або)	а) у фундаментальних наукових дослідженнях;

О. В. Лазарєва

<p>експериментальна діяльність спрямована на одержання нових знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини, їх взаємозв'язку?</p>	<p>б) в експериментальних наукових дослідженнях; в) у прикладних наукових дослідженнях; г) у теоретичних наукових дослідженнях.</p>
<p>5. Питання, що потребує наукового вирішення; сукупність нових діалектично складних теоретичних або практичних питань, які суперечать існуючим знанням або прикладним методикам у конкретній науці та потребують вирішення за допомогою наукових досліджень, – це:</p>	<p>а) наукова гіпотеза; б) науковий напрям; в) наукова проблема; г) тема дослідження.</p>
<p>6. Вкажіть за порядком етапи формування теми дослідження:</p>	<p>а) обґрунтування, уточнення теми; б) конкретизація теми; в) затвердження теми; г) вибір теми.</p>
<p>7. Можлива (передбачувана) відповідь на питання, яке ставить перед собою дослідник, що складається із передбачуваних зв'язків між досліджуваними фактами, носить назву:</p>	<p>а) мета наукового дослідження; б) обґрунтування теми дослідження; в) конкретизація теми дослідження; г) гіпотеза наукового дослідження.</p>
<p>8. З яких структурних елементів складається такий етап проведення наукових досліджень як зведення результатів дослідження?</p>	<p>а) обробка матеріалу; б) робота з систематизації накопиченого матеріалу відповідно до плану роботи; в) аналіз результатів дослідження; г) проведення експерименту.</p>
<p>9. За якими ознаками розрізняють впровадження результатів дослідження у практику?</p>	<p>а) за систематизацією накопиченого матеріалу; б) за формою матеріального втілення (навчальні посібники, програми, методичні рекомендації, державні стандарти тощо); в) за робочою функцією упорядкованих результатів (організація і управління навчальним, виробничим процесом, оптимізація, зміни в технології та процесі виробництва);</p>

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

	г) за структурно-логічною схемою впровадження результатів у виробництво.
10. Висновки – це:	а) етап дослідження, який припускає використання операцій порівняння, узагальнення та ін.; б) метод дослідження, спрямований на аналіз вже існуючих (раніше добутих в інших дослідженнях) даних відповідно до нових задач; в) стиснутий узагальнений виклад істотних, з погляду автора, результату, отриманих у процесі дослідження; г) частина всієї досліджуваної (генеральної) сукупності, що виступає як безпосередній об'єкт вивчення за розробленою методикою чи програмою добору.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Охарактеризуйте наукові школи в галузі геодезії та землеустрою в Україні.
2. Як складається індивідуальний план науково-дослідної роботи?
3. Охарактеризуйте правильну послідовність етапів роботи з вибору теми наукового дослідження.
4. Охарактеризуйте основні вимоги до теми наукового дослідження.
5. Які на сьогодні існують наукові школи в галузі геодезії та землеустрою в Україні?

Тема 7.

Основи методології наукових досліджень

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- що являє собою методологія наукового дослідження;
- як формується об'єкт та предмет дослідження;
- що таке експериментальні і теоретичні наукові дослідження;
- методи індукції та дедукції.

вміти:

- правильно формулювати тему наукового дослідження;
- правильно формулювати мету і задачі наукового дослідження;
- винаходити наукову новизну отриманих результатів;
- винаходити практичну цінність проведеного дослідження.

План лекцій:

- 7.1. Поняття методології в наукових дослідженнях.
- 7.2. Основні засоби науково-технічного дослідження.
- 7.3. Формулювання теми та мети наукового дослідження.
- 7.4. Формулювання задач наукового дослідження.
- 7.5. Методологія теоретичних досліджень.
- 7.6. Методологія експериментальних досліджень.

План семінарського заняття:

- 7.1. Що являє собою методологія в наукових дослідженнях?
- 7.2. Які існують основні засоби науково-технічного дослідження?
- 7.3. Як формується тема та мета наукового дослідження?
- 7.4. Як формуються задачі наукового дослідження?
- 7.5. Що таке методологія теоретичних досліджень?
- 7.6. Що таке методологія експериментальних досліджень?
- 7.7. Охарактеризуйте методику проведення наукових досліджень у землеустрої.
- 7.8. Як впливають результати наукових досліджень на різні галузі людської діяльності?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести для самоконтролю

1. Відображення у зручній формі багаточисельної інформації про досліджуваний об'єкт – це:	а) умовивід; б) емпіричне дослідження; в) метод моделювання; г) гіпотеза.
2. Яку назву носить науковий досвід або спостереження того чи іншого явища в умовах, які дозволяють стежити за його ходом, керувати ним, відтворювати його результати кожного разу за повторення конкретних умов?	а) синтез; б) експеримент; в) умовивід; г) аналіз.
3. Який підхід наукового дослідження дає змогу обґрунтувати причиново-наслідкові зв'язки, процеси диференціації та інтеграції, постійну суперечливість між сутністю і явищем, змістом і формою, об'єктивність в оцінюванні дійсності?	а) гіпотетичний; б) діалектичний; в) хронологічний; г) експериментальний.
4. Спосіб дослідження, за якого часткові положення виводяться із загальних, носить назву:	а) індуктивний; б) аналіз; в) дедуктивний; г) синтез.
5. Як називається метод дослідження, за якого по часткових фактах і явищах установлюються загальні принципи і закони?	а) логічний; б) гіпотетичний; в) емпіричний; г) індуктивний.
6. Суть якого підходу полягає в тому, що основні теоретичні положення тих чи інших процесів або явищ надаються у вигляді формул з використанням спеціальної формальної символіки?	а) логічного; б) гіпотетичного; в) формального; г) формалізованого.
7. Який з підходів наукового дослідження ґрунтується на розробці гіпотези, тобто науковому припущенні, що містить елементи новизни та оригінальності?	а) хронологічний; б) гіпотетичний; в) формалізований; г) логічний.
8. Науково поставлений досвід, проведений у цілком певних умовах, що дає змогу стежити за перебігом відповідного процесу та відтворювати його за повторення цих умов, носить назву:	а) експеримент; б) припущення; в) уточнення; г) хронологія.

9. Моделювання – це:	а) загальнонауковий метод дослідження, за якого вивчається не сам об'єкт пізнання, а його зображення у вигляді так званої моделі, однак результат дослідження переноситься з моделі на об'єкт; б) науково поставлений досвід, проведений у цілком певних умовах, що дає змогу стежити за перебігом відповідного процесу та відтворювати його за повторення умов; в) відображення у зручній формі багаточисельної інформації про досліджуваний об'єкт; г) науковий спосіб збору та обробки інформації.
10. Які дослідження необхідні у тому випадку, якщо важко класифікувати всі фактори, що впливають на досліджуване явище внаслідок відсутності достатніх попередніх даних?	а) штучні експериментальні дослідження; б) лабораторні дослідження; в) пошукові експериментальні дослідження; г) статистичні дослідження.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Охарактеризуйте економічну інформацію, яка використовується в наукових дослідженнях землевпорядного профілю.
2. Охарактеризуйте систему кодування інформації у наукових дослідженнях.
3. Охарактеризуйте вимоги до розробки структури наукового дослідження.
4. Зазначте складові форми календарного плану-графіку наукового дослідження.
5. Охарактеризуйте загальновідомі привила обґрунтування теми наукового дослідження.

Тема 8.

Винахідництво та раціоналізаторство

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- основні форми підприємницької діяльності на селі;
- що таке агропромислове виробництво;
- особливості розвитку аграрного сектора;
- особливості аграрної політики;
- методи аграрної політики;
- складові аграрної політики;
- завдання аграрної політики.

вміти:

- ефективно взаємодіяти в напрямку розвитку агробізнесу з трьох сторін: місцева влада – центр сприяння розвитку приватного підприємництва – профспілка;
- використовувати на практиці систему цілей аграрної політики;
- обґрунтовувати стратегічні цілі державної аграрної політики.

План лекції:

- 8.1. Винахідництво та розвиток наукової творчості.
- 8.2. Відкриття та винаходи.
- 8.3. Раціоналізаторські пропозиції.

План семінарського заняття:

- 8.1. Що являє собою винахідництво у науковій творчості?
- 8.2. Що таке відкриття та винаходи?
- 8.3. Які існують критерії винаходів?
- 8.4. У чому полягає новизна відкриттів та винаходів.
- 8.5. У чому полягає позитивний ефект від винаходів?
- 8.6. Як оформлюються заявки на винахід?
- 8.7. Як відбувається опис винаходів?
- 8.8. У чому полягає сутність раціоналізації?
- 8.9. Що таке раціоналізаторські пропозиції?

Тести для самоконтролю

<p>1. Творчий процес, що приводить до нового рішення задачі в будь-якій області техніки, культури, охорони здоров'я, оборони і позитивний ефект, що дає носить назву:</p>	<p>а) раціоналізаторство; б) експеримент; в) винахідництво; г) творчість.</p>
<p>2. Що є кінцевим результатом винахідництва?</p>	<p>а) бездефіцитність виробництва; б) винахід; в) отримання принципово нових результатів; г) отримання прибутку.</p>
<p>3. Новий, більш високий результат, що підприємство (господарюючий суб'єкт) одержить під час використання винаходу, порівняно з результатом, одержуваним від об'єкта-прототипу (аналогічного показника) або інших порівняних рішень, носить назву:</p>	<p>а) синергетичний ефект винаходів; б) емерджентний ефект винаходів; в) ключовий ефект винаходів; г) позитивний ефект винаходів.</p>
<p>4. Результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології – це:</p>	<p>а) новизна; б) винахід (корисна модель); в) заявка на винахід; г) експеримент.</p>
<p>5. Продовж речення. На такому етапі проходження заявки на винахід чи корисну модель в Укрпатенті як формальна експертиза:</p>	<p>а) перевіряється відповідність заявленого винаходу критеріям патентоздатності, встановлених законодавством; б) перевіряється відповідність сплаченого держзбору встановленого розміру; в) заявникові направляється Рішення про видачу патенту на винахід; г) перевіряється правильність оформлення матеріалів заявки та їх відповідність вимогам Закону України «Про охорону прав на винаходи й корисні моделі».</p>
<p>6. Яка з видів придатності визначається тим, що винахід повинен бути використаний у промисловості, сільському господарстві, охороні здоров'я та інших галузях суспільного виробництва?</p>	<p>а) промислова придатність; б) технічна придатність; в) сільськогосподарська придатність; г) технологічна придатність.</p>

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

7. Документ, що офіційно завірений на конкретну продукцію, яку можна купляти, використовувати, але не виробляти, – це:	а) винахід; б) документ на право власності; в) патент; г) ліцензія.
8. Назвіть критерії охороноздатності раціоналізаторської пропозиції.	а) технічне рішення; б) новизна; в) ефективність; г) корисність.
9. Аналог винаходу (патенту) – це:	а) ідентичність предметів; б) ідентичність властивостей; в) схожість предметів, явищ, процесів у будь-яких властивостях до нового патенту; г) об'єкт того самого призначення, що і об'єкт дослідження.
10. Раціоналізаторська пропозиція – це:	а) авторське свідоцтво або патент; б) формула винаходу з номером патенту; в) опис на винахід; г) технічне вирішення, яке є новим та корисним для конкретного виробництва.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Як здійснюється винахідництво в сучасній Україні?
2. Відомі українські винахідники.
3. Розвиток методики технічної творчості.
4. Основні методи та прийоми розв'язування винахідницьких задач.
5. Винахідницько-конструкторська робота.

Тема 9.

Загальні вимоги та правила оформлення науково-дослідної роботи

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ, студенти повинні знати:

- правила оформлення наукових робіт;
- загальні вимоги оформлення наукових робіт;
- що таке основна частина наукової роботи;
- як оформлюється анотація до наукової роботи.

вміти:

- рецензувати науково-дослідні роботи;
- правильно оформлювати наукову роботу.

План лекцій:

- 9.1. Правила оформлення наукових робіт.
- 9.2. Загальні вимоги до оформлення наукових робіт.
- 9.3. Рецензування науково-дослідних робіт.

План семінарського заняття:

- 9.1. Охарактеризуйте основні правила оформлення наукових робіт.
- 9.2. Які загальні вимоги оформлення наукових робіт?
- 9.3. Як здійснюється нумерація в наукових роботах?
- 9.4. Як оформлюються ілюстрації в наукових роботах?
- 9.5. Як позначаються формули в наукових роботах?
- 9.6. Розкрийте загальні правила цитування та посилання на використані джерела.
- 9.7. Як оформлюється список використаних джерел?
- 9.8. Як здійснюється рецензування науково-дослідних робіт?

Тести для самоконтролю

1. Які існують загальні вимоги до науково-дослідної роботи?	а) чіткість; б) відповідність вимогам часу; в) логічна послідовність викладу матеріалу; г) переконливість аргументування.
---	--

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

<p>2. Що слід відображати у заголовках розділів і підрозділів наукової роботи?</p>	<p>а) зміст тексту, що міститься в цих структурних частинах; б) поставлене завдання; в) відповідність пропозицій та висновків наукової роботи; г) експериментальну базу дослідження.</p>
<p>3. Який спосіб викладу ходу та результатів дослідження передбачає опис проблеми з погляду причиново-наслідкових зв'язків?</p>	<p>а) оповідний; б) аналітичний; в) описовий; г) підсумковий.</p>
<p>4. Який спосіб викладу ходу та результатів дослідження полягає у представленні пов'язаних між собою фактів у їх хронологічній послідовності та дозволяє передати розгортання предмету дослідження у часі?</p>	<p>а) історичний; б) підсумковий; в) описовий; г) оповідний.</p>
<p>5. У якому з підрозділів наукової роботи наводиться науковий апарат дослідження, обґрунтовується актуальність, наводяться мета, об'єкт, предмет, гіпотеза та завдання дослідження?</p>	<p>а) у висновку; б) у основній частині роботи; в) у вступі; г) у додатках.</p>
<p>6. У якому з підрозділів наукової роботи наводяться проміжні математичні доведення, формули і розрахунки, а також таблиці допоміжних цифрових даних?</p>	<p>а) в описовій частині; б) у додатках; в) в основній частині; г) у теоретичному розділі.</p>
<p>7. Яку назву носить коротка характеристика статті, що містить перелік основних питань роботи та має скласти первинне враження про публікацію?</p>	<p>а) реферат; б) анотація; в) резюме; г) деталізація.</p>
<p>8. Якою повинна бути кількість ключових слів до статті?</p>	<p>а) десять; б) будь-яка; в) п'ять; г) не менше трьох і не більше десяти.</p>
<p>9. Як називається слово або стійке слово сполучення із тексту анотації, яке з точки зору інформаційного пошуку несе смислове навантаження?</p>	<p>а) анотація; б) ключові слова; в) резюме; г) епіграф.</p>

10. Що передбачає наукове рецензування?	а) максимально об'єктивну оцінку теоретико-методологічного рівня та змісту наукової статті; б) оцінку відповідності рукопису наукового профілю збірника та встановленим редакційною колегією правилам підготовки статей до публікації; в) виключення «конфлікту інтересів» між авторами та рецензентами; г) передбачає визначення відповідності статті вимогам, що висуваються до академічних видань.
---	--

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Аналіз теоретико-методологічних аспектів виконуваного дослідження.
2. Охарактеризуйте процес розробки структурно-географічних моделей у галузі геодезії та землеустрою.
3. У чому полягають теоретичні засади проведення конкретного наукового дослідження?
4. У чому полягає методологічне підґрунтя проведення наукового дослідження?
5. У чому полягає системний підхід у науково-пошуковій діяльності землевпорядника?

Тема 10.

Особливості написання аналітичних робіт, виконання презентацій з дисципліни та підготовки до семінарських занять

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- особливості написання аналітичних робіт;
- вимоги щодо виконання презентацій;
- функції, що виконують семінарські заняття;
- структуру семінарських занять;
- варіанти проведення семінарського заняття.

вміти:

- оформлювати аналітичні роботи;
- вміти виконувати презентації;
- правильно класифікувати семінарські заняття;
- проводити семінарське заняття.

План лекцій:

- 10.1. Функції, що виконують семінарські заняття.
- 10.2. Класифікація семінарських занять.
- 10.3. Структура семінару.
- 10.4. Варіанти проведення семінарського заняття.

План семінарського заняття:

- 10.1. Розкрийте методику та особливості написання аналітичних робіт.
- 10.2. Охарактеризуйте методику підготовки мультимедійних презентацій.
- 10.3. Які функції виконують семінарські заняття?
- 10.4. Як класифікуються семінарські заняття?
- 10.5. Охарактеризуйте структуру семінару.
- 10.6. Які існують варіанти проведення семінарського заняття?
- 10.7. Розкрийте функції семінарських занять.
- 10.8. Обґрунтуйте методичну концепцію організації і проведення семінарських занять.

10.9. Яка буває структура семінарського заняття?

10.10. Які існують варіанти проведення семінарського заняття?

10.11. Розкрийте критерії оцінювання якості семінарського заняття.

Тести для самоконтролю

1. Як називається форма подання інформації для проведення експрес-аналізу?	а) управлінське рішення; б) опис предмета дослідження; в) реферат; г) аналітична робота.
2. На якому з етапів вироблення рішення представляється загальна уява про шляхи і терміни вирішення проблеми без деталізації конкретних кроків і механізмів, спрямованих на її вирішення?	а) концептуальний підхід; б) доктрина; в) програма дій; г) концепція вирішення.
3. На якому з етапів вироблення рішення детально розробляється опис сукупності операцій, що ведуть до вирішення проблеми (завдання), включаючи використання ресурсів, розкриття механізмів реалізації ідей, техніко-економічних обґрунтувань?	а) ситуаційний підхід; б) доктрина; в) програма дій; г) концепція вирішення.
4. Яке з видів навчальних практичних занять студентів закладів вищої освіти передбачає самостійне вивчення студентами за завданням викладача окремих питань і тем лекційного курсу з наочним оформленням у вигляді повідомлення, доповіді?	а) практичне заняття; б) симпозіум; в) семінарське заняття; г) експрес-лекція.
5. Яка з функцій семінарського заняття передбачає розвиток логічного мислення студентів, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь і навичок аналізу фактів, явищ тощо?	а) навчальна; б) виховна; в) розвивальна; г) контролююча.
6. Яка з функцій семінарського заняття передбачає поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару?	а) навчальна; б) виховна; в) діагностична; г) контролююча.
7. На якому з видів семінару кілька студентів готують доповіді з питань, передбачених планом семінару, а після виступу доповідачеві ставлять запитання?	а) семінар-прес-конференція; б) семінар «мозковий штурм»; в) семінар-диспут; г) семінар-дискусія.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

<p>8. Який з видів семінарського заняття передбачає активну форму роботи у тренувальному режимі, що розкриває й удосконалює особистісний потенціал та коригує засоби взаємодії?</p>	<p>а) семінар-практикум; б) творча лабораторія; в) відеотренінг; г) тренінг.</p>
<p>9. Який з критеріїв оцінювання якості семінарського заняття передбачає висунення проблеми, намагання поєднати теоретичний матеріал з його практичним використанням у майбутній професійній діяльності?</p>	<p>а) планування; б) управління групою; в) цілеспрямованість; г) командна робота.</p>
<p>10. Вкажіть основну особливість семінарського заняття як форми колективної теоретичної роботи?</p>	<p>а) за допомогою діалогового спілкування учасників відбувається формування практичного досвіду спільної участі в обговоренні й вирішенні теоретичних проблем; б) відбувається можливість рівноправної та активної участі кожного студента в обговоренні теоретичних позицій, пропонування рішень, в оцінці їхньої правильності й обґрунтованості; в) будується теоретико-практичне мислення майбутнього фахівця; г) розгортання продуктивної дискусії.</p>

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Охарактеризуйте поняття «семінар-симпозіум» та «семінар-круглий стіл».
2. Охарактеризуйте поняття «семінар-конференція».
3. Охарактеризуйте поняття «семінар-дискусія».
4. Охарактеризуйте поняття «семінар-бесіда».
5. Як здійснюється процес формування структури наукової доповіді на науковий семінар?

Тема 11.

Особливості виконання завдань дослідницького характеру в період навчальної практики I та II, а також виробничої та передкваліфікаційної практик

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- як написати звіт з навчальної практики I та II, виробничої та передкваліфікаційної практик;
- мету проведення практики;
- види геодезичних знімачів;
- які питання треба дослідити під час відповідних практик.

вміти:

- виконувати завдання, що передбачені практикою;
- правильно оформлювати наукову роботу.

План лекцій:

- 11.1. Особливості навчальної практики I.
- 11.2. Особливості навчальної практики II.
- 11.3. Особливості виробничої практики.
- 11.4. Особливості передкваліфікаційної практики.

План семінарського заняття:

- 11.1. Розкрийте особливості проведення навчальної практики I, охарактеризуйте зміст робіт, що їй притаманні.
- 11.2. Охарактеризуйте особливості проведення навчальної практики II, охарактеризуйте зміст робіт, що їй притаманні.
- 11.3. Охарактеризуйте особливості проведення виробничої практики, охарактеризуйте зміст робіт, що їй притаманні.
- 11.4. Охарактеризуйте особливості проведення передкваліфікаційної практики, охарактеризуйте зміст робіт, що їй притаманні.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести для самоконтролю

1. Що є результатом нівелювання поверхні?	а) визначення перевищень між пунктами місцевості; б) рекультиваційні роботи; в) прокладання теодолітних ходів; г) топографічний план місцевості.
2. Зменшене зображення невеликої ділянки земної поверхні за допомогою теодолітних знаків – це:	а) аерофотознімок; б) контурна карта; в) план місцевості; г) топографічне креслення.
3. Під час яких видів робіт студенти за допомогою відповідних приладів виконують необхідні вимірювання, результати яких записують у журнали встановленої форми?	а) під час камеральних робіт; б) під час підготовчих робіт; в) під час польових робіт; г) під час заключних робіт.
4. Під час якої практики студенти виконують роботи з використанням геоінформаційних систем і технологій?	а) під час виробничої практики; б) під час навчальної практики I з геодезії; в) під час навчальної практики II з геодезії; г) під час переддипломної практики.
5. Як називаються роботи з вивчення і обстеження об'єктів проектування з метою одержання необхідних матеріалів для складання схем і проєктів землеустрою?	а) проєктні роботи; б) камеральні роботи; в) вишукувальні роботи; г) польові роботи.
6. Як називаються роботи із землеустрою, що передбачають обчислювальні і графічні дії з раціонального розміщення на плані земельних ділянок, визначення цифрових величин, які характеризують форму, розміри і розміщення цих ділянок з урахуванням природних та економічних умов об'єктів проектування?	а) вишукувальні роботи із землеустрою; б) проєктні роботи із землеустрою; в) землевпорядні роботи; г) зйомочні роботи.
7. На якому з етапів наукової організації праці у землевпорядному виробництві розробляється її план на робочих місцях та визначається економічний ефект?	а) на другому; б) на першому; в) на заключному; г) на початковому.

<p>8. Поліпшення технологічного оснащення, розробка і впровадження раціональних конструкцій столів, допоміжного обладнання, підвищення якості технічної документації, забезпечення відповідною довідковою літературою та інструкціями спрямоване на:</p>	<p>а) запровадження передових прийомів і методів праці; б) удосконалення організації робочих місць землевпорядників; в) забезпечення науково-обґрунтованої інженерно-управлінської праці в інженерно-управлінській праці в землеустрої; г) підвищення кваліфікації землевпорядників.</p>
<p>9. Що забезпечує дотримання працівниками дисципліни праці у землеустрої?</p>	<p>а) нормальний хід виробничого процесу; б) оптимальний рівень продуктивності праці під час виконання землевпорядних робіт; в) оптимізацію виробничих робіт; г) правильне нормування праці.</p>
<p>10. Під час виробничої практики керівник від виробництва проводить індивідуальні бесіди зі студентами з таких питань:</p>	<p>а) геоінформаційні аспекти виконання виробничих робіт; б) нормування робочого часу; в) методика застосування ГІС-технології у практиці; г) одержання та обробка геоінформаційних даних.</p>

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Особливості практичної підготовки майбутніх геодезистів та землевпорядників.
2. Зміст навчальної практики з I та навчальної практики II.
3. Особливості виробничої практики для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
4. Особливості передкваліфікаційної практики для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
5. Охарактеризуйте сучасні методи збору та опрацювання інформації під час навчальних, виробничої та передкваліфікаційної практики.

Тема 12.

Оформлення результатів наукових досліджень у вигляді наукових робіт

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ, студенти повинні знати:

- як написати звіт з навчальної практики I та II, виробничої та передкваліфікаційної практик;
- мету проведення практики;
- види геодезичних знімачів;
- які питання треба дослідити під час відповідних практик.

вміти:

- виконувати завдання, що передбачені практикою;
- правильно оформлювати наукову роботу.

План лекцій:

- 12.1. Форми узагальнення результатів наукових досліджень.
- 12.2. Оформлення результатів наукової роботи.
- 12.3. Особливості написання наукових досліджень.
- 12.4. Мова та стиль наукової роботи.
- 12.5. Складання та оформлення звітів з НДДКР.

План семінарського заняття:

- 12.1. Які існують форми узагальнення результатів наукових досліджень?
- 12.2. Як оформлюються результати наукової роботи?
- 12.3. Які особливості написання наукових досліджень?
- 12.4. Охарактеризуйте основні вимоги до написання основної частини наукової роботи.
- 12.5. Охарактеризуйте основні вимоги до написання проєктної частини наукової роботи.
- 12.6. Що таке мова та стиль наукової роботи?
- 12.6. Як складаються та оформлюються звіти з НДР?

Тести для самоконтролю

1. Основним методологічним інструментом, що організовує процес дослідження і визначає його логіку, є:	а) мета наукового дослідження; б) завдання наукового дослідження; в) робоча гіпотеза; г) проблема наукового дослідження.
2. Що є формою узагальнення наукових досліджень?	а) друкована праця; б) рецензія на наукову роботу; в) усний вклад; г) дискусія.
3. Розвиток навичок критичного судження і міркування, де перевіряється якість накопичених людиною знань, – це:	а) написання наукової статті; б) виступ з доповіддю; в) участь у дискусії; г) участь у симпозіумі.
4. Вкажіть, що з переліченого не відноситься до форм узагальнення наукового дослідження?	а) тези доповіді; б) наукова стаття; в) конспект; г) дисертація.
5. Що є кінцевою формою реалізації науково-дослідної роботи?	а) науково-дослідна та дослідно-конструкторська робота; б) апробація результатів дослідження; в) написання наукових публікацій; г) монографія.
6. Що є формою впровадження результатів наукового дослідження у навчальний процес?	а) написання підручників та навчальних посібників; б) поширення друкованих видань; в) модернізація існуючих курсів лекцій; г) оприлюднення наукових результатів.
7. Як називаються визначені принципи письмового спілкування членів наукового співтовариства між собою?	а) науковий стиль; б) академічний етикет щодо тексту наукової роботи; в) науково-дослідна робота; г) етика ділового спілкування.
8. Як називаються нові знання, отримані в процесі виконання науково-дослідної роботи?	а) звіт з НДДКР; б) звіт з НДР; в) монографія; г) наукові результати.
9. Що таке стиль наукової роботи?	а) це вміння писати доступно і дохідливо; б) стиль безособового монологу, позбавленого емоційного та суб'єктивного забарвлення; в) якість наукової мови;

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

	г) це судження, спрямовані на те, щоб передати читачеві певну інформацію.
10. Що є основними формами наукової діяльності?	а) написання наукових публікацій; б) фундаментальні наукові дослідження; в) прикладні наукові дослідження; г) апробація результатів дослідження.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Як здійснюється графічне та мультимедійне представлення результатів під час захисту НДДКР?
2. Як формується звіт з міжнародного наукового співробітництва?
3. Який порядок організації та виконання наукових робіт за контрактами (договорами)?
4. Як оформлюється звіт про виконання кошторису робіт у геодезії та землеустрої?
5. Що являє собою мовно-стилістична культура наукової роботи?

Тема 13.

Специфіка написання та оформлення міждисциплінарних курсових робіт

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- структуру курсових робіт;
- вимоги до структурних елементів основної частини курсових робіт;
- вимоги до викладу тексту курсових робіт;
- вимоги щодо графічної частини курсової роботи;
- як формуються висновки до курсової роботи.

вміти:

- виконувати завдання, що закріплені за студентом, який виконує курсову роботу;
- оформлювати графічну частину міждисциплінарних курсових робіт;
- виконувати розрахункову частину міждисциплінарних курсових робіт;
- правильно оформлювати міждисциплінарну курсову роботу.

План лекцій:

- 13.1. Вимоги до оформлення міждисциплінарних курсових робіт.
- 13.2. Міждисциплінарна курсова робота із землевпорядних робіт.
- 13.3. Міждисциплінарна курсова робота із геодезичних вишукувань.
- 13.4. Міждисциплінарна курсова робота із землевпорядного проектування.

План семінарського заняття:

- 13.1. Обґрунтуйте загальні положення щодо структури міждисциплінарних курсових робіт.
- 13.2. Як оформлюються титульний аркуш міждисциплінарної курсової роботи?
- 13.3. Чи потрібно в міждисциплінарній курсовій роботі наводити перелік умовних позначень, символів і термінів?
- 13.4. Обґрунтуйте актуальність досліджуваної проблеми, що вплинула на вибір теми дослідження.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

13.5. У чому полягає об'єкт та предмет дослідження під час написання міждисциплінарних курсових робіт із землевпорядних робіт, із геодезичних вишукувань, із землевпорядного проектування?

13.6. Охарактеризуйте основні вимоги до написання проектної частини міждисциплінарних курсових робіт.

13.7. У чому полягає практичне значення міждисциплінарних курсових робіт?

13.8. Які основні вимоги щодо написання структурних елементів основної частини міждисциплінарних курсових робіт.

13.9. Які основні вимоги щодо викладу тексту міждисциплінарних курсових робіт?

13.10. Як оформлюються висновки до міждисциплінарних курсових робіт?

Тести для самоконтролю

1. Назвіть мету міждисциплінарної курсової роботи із землевпорядних робіт:	а) поглиблене вивчення матеріалу дисципліни і підготовка студента до самостійної роботи у виробничих умовах; б) оволодіння методологією і методикою оцінки земель на території адміністративно-територіального утворення за земельно-кадастровими даними; в) поглиблене засвоєння професійних теоретичних та практичних навичок в розрізі землевпорядного проектування на засадах вивчення на реальному об'єкті майбутніми фахівцями-землевпорядниками видів землевпорядного проектування; г) закріплення і розширення теоретичних і практичних знань студентів у галузі геодезії, залучення студентів до самостійної і творчої роботи з вирішення інженерних питань за вибраним фахом.
2. Навчальна ціль міждисциплінарної курсової роботи із геодезичних вишукувань полягає у:	а) закріпленні і розширенні теоретичних і практичних знань студентів у галузі геодезії, залучення студентів до самостійної роботи з вирішення інженерних питань; б) можливості вибору того варіанта полігонометричних ходів і мереж, який за точністю відповідав би поставленим вимогам;

	<p>в) набутті навичок щодо проєктування та розрахунку точності полігонометрії згущення;</p> <p>г) засвоєння студентами основних характеристик полігонометрії згущення, вивчення найбільш важливих положень методики складання проєкту полігонометричної мережі.</p>
<p>3. Що є об'єктом внутрішньогосподарського землеустрою в межах міждисциплінарної курсової роботи із землевпорядних робіт?</p>	<p>а) адміністративно-територіальне утворення;</p> <p>б) проєкт організації території;</p> <p>в) сільськогосподарське підприємство;</p> <p>г) землевпорядні роботи.</p>
<p>4. Назвіть мету міждисциплінарної курсової роботи із землевпорядного проєктування?</p>	<p>а) засвоєння професійних теоретичних та практичних навичок в розрізі землевпорядного проєктування шляхом виконання курсового проєкту;</p> <p>б) розроблення заходів зі збереження, відновлення і підвищення родючості ґрунтів, запобігання деградації земель від негативних явищ;</p> <p>в) засвоєння знань про методику створення проєктів техніко-економічного обґрунтування організації території адміністративно-територіальних утворень;</p> <p>г) поглиблене вивчення на реальному об'єкті майбутніми фахівцями-землевпорядниками видів землевпорядного проєктування, які здійснюються для розробки різного роду проєктів землеустрою.</p>
<p>5. Які графічні матеріали мають міститися у міждисциплінарній курсовій роботі із землевпорядних робіт?</p>	<p>а) картограма агроєкологічної придатності земель;</p> <p>б) проєкти землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміну та впорядкування угідь;</p> <p>в) проєкт внутрішньогосподарського землеустрою;</p> <p>г) креслення перенесення елементів проєкту в натурі (на місцевість).</p>
<p>6. Яка інформація має бути розміщена в</p>	<p>а) картограми агровиробничих груп ґрунтів і технологічних груп орних земель,</p>

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

<p>міждисциплінарній курсовій роботі із землепорядного проектування під час опису виробничих умов господарства?</p>	<p>землепорядні обстеження, використовуючи вихідні матеріали; б) характеристика природних умов, існуючого стану використання земель господарської діяльності, системи розселення тощо; в) креслення контурів, план ґрунтів, картограма крутизни схилів і технологічних груп орних земель, креслення землепорядного обстеження, проект організації виробничих підрозділів, угідь і сівозмін; г) гідротехнічні, геоботанічні, лісомеліоративні обстеження.</p>
<p>7. Проведення польового землепорядного обстеження, цілями якого є встановлення дійсної організації території, виявлення характеру сучасного використання земельних ділянок, встановлення напрямків перспективного використання кожної земельної ділянки, – це:</p>	<p>а) інформація, що має бути відображена під час опису природних умов землекористування; б) головна мета польових підготовчих робіт; в) головна мета камеральних робіт; г) характеристика організації виробництва.</p>
<p>8. Що має бути відображено у пояснювальній записці до міждисциплінарної курсової роботи із землепорядних робіт?</p>	<p>а) техніко-економічне обґрунтування використання і охорони земель, проектні рішення, аналіз проектних рішень; б) результати виконаної роботи або окремих її етапів, пропозиції з їх застосування; в) особливості впровадження, оцінку техніко-економічної ефективності проекту; г) пояснювальна записка повинна розкрити значення, зміст і порядок робіт з внутрішньогосподарського землеустрою у визначенні агроекологічної придатності земель та організації території.</p>
<p>9. Яка інформація подається у відомості землепорядного обстеження?</p>	<p>а) характеристика земельних ділянок за рельєфом, якістю ґрунтів, їх змитістю; б) пропозиції щодо попереднього розміщення масивів сівозмін (спеціальних, ґрунтозахисних, кормових, польових),</p>

	<p>площі і межі яких будуть уточнені в процесі подальших проєктних робіт;</p> <p>в) інформація щодо виявлених земель, які потребують проведення робіт з докорінного і поверхневого поліпшення, організації зрошення або осушення, проведення хімічних меліорацій;</p> <p>г) шляхи подальшого використання земель у системі угідь і сівозмін та заходи щодо їх раціонального використання.</p>
<p>10. Пояснювальна записка до міждисциплінарної курсової роботи із землевпорядного проєктування повинна розкрити:</p>	<p>а) результати інженерно-геодезичних, ґрунтово-меліоративних, геоботанічних та інших видів вишукувань, формувати висновки та рекомендації для подальших проєктних робіт;</p> <p>б) механізм обчислення меж земельних ділянок та контурів різними методами;</p> <p>в) умови щодо порядку практичного застосування матеріалів ґрунтових, геоботанічних, агрохімічних, землевпорядних та інших обстежень, а також даних бонітування ґрунтів і економічної оцінки земель під час складання проєктів внутрішньогосподарського землеустрою;</p> <p>г) значення, зміст і порядок робіт з внутрішньогосподарського землеустрою під час визначення агроекологічної придатності земель та організації території, забезпечивши техніко-економічне обґрунтування сільськогосподарського підприємства.</p>

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Якими є основні вимоги для прокладання полігонометричних ходів?

2. Під час виконання міждисциплінарної курсової роботи із землевпорядних робіт студент має виконати такі 4 етапи: землевпорядні вишукування (підготовчі роботи), розробка проєкту організації території, підготовка вихідних даних для перенесення проєкту в натуру, написання пояснювальної записки та оформлення графічної частини. Опишіть, у чому полягає суть зазначених етапів.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

3. Як розробляється план трансформації угідь, поліпшення угідь та вихідної експлікації земель по угіддях?

4. Опишіть методику створення проєктів техніко-економічного обґрунтування організації території адміністративно-територіальних утворень землеволодінь і землекористувань, складання схем та проєктів землеустрою.

5. Як створюються геологічні, тектонічні, геоморфологічні, геоекологічні карти?

Тема 14.

Наукові статті, тези, доповіді

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- види наукових статей;
- функції наукових статей;
- які елементи повинна містити наукова стаття;
- правила, які слід дотримуватися при написанні наукових статей.

вміти:

- аналізувати теоретико-методологічне підґрунтя написання наукової статті;
- критично оцінювати наукові праці за спорідненою тематикою під час написання наукових статей;
- визначати невирішені раніше частини загальної проблеми під час написання наукової статті;
- правильно оформлювати результати наукових досліджень.

План лекцій:

- 14.1. Види наукових статей.
- 14.2. Структура наукових статей.
- 14.3. Специфіка написання наукових статей.
- 14.4. Тези доповіді: особливості їх написання.

План семінарського заняття:

- 14.1. Які існують види наукових статей?
- 14.2. Опишіть структуру наукових статей?
- 14.3. Яких правил слід дотримуватися під час написання наукових статей?
- 14.4. У чому полягає специфіка написання наукових статей?
- 14.5. Що таке тези доповіді, які вимоги щодо їх написання?
- 14.6. Опишіть структуру та вимоги щодо оформлення тез.
- 14.7. Які особливості написання тез доповідей?
- 14.8. Що лягає в основу доповіді на семінарі?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести для самоконтролю

1. Яка з функцій наукових статей слугує засобом спілкування дослідників?	а) комунікативна; б) дослідницька; в) узагальнююча; г) презентаційна.
2. Вид наукової публікації, в якому описано кінцеві або проміжні результати проведеного дослідження, обґрунтовано способи їх отримання, а також окреслено перспективи наступних напрацювань, – це:	а) наукова стаття; б) тези доповіді; в) резюме; г) повідомлення.
3. Наукова проблематика статті – це:	а) оцінка ідей вирішення проблеми; б) форма наукового мислення щодо дослідження нового, котре виникло у процесі пізнання або практичної діяльності; в) виявлення нових фактів і явищ; г) всі відповіді правильні.
4. Назвіть основні джерела накопичення матеріалу?	а) читання; б) бесіди та інтерв'ю; в) роздуми і спостереження; г) особистий досвід.
5. Що розуміють під науковим товариством?	а) групу людей, діяльність яких спрямована на одержання нової інформації; б) певна наукова структура, що створюється з учених відповідної наукової спеціалізації; в) група людей, об'єднаних однією загальною метою, які працюють для її досягнення; г) група вчених, що працюють над однією науковою тематикою.
6. Вид самостійної науково-дослідної роботи, де автор розкриває суть досліджуваної проблеми, наводить різні точки зору, а також власні погляди щодо неї, – це:	а) доповідь; б) стаття; в) конспект; г) монографія.
7. В якому зі структурних елементів наукової статті	а) у меті; б) у висновках;

відображається авторська стратегія в одержанні нових знань про об'єкт і предмет дослідження?	в) в основній частині статті; г) в науковій новизні дослідження.
8. За допомогою якої з функцій наукових статей представляють дослідника у науковому товаристві?	а) узагальнюючої; б) дослідницької; в) комунікативної; г) презентаційної.
9. У чому полягає наукова новизна досліджень?	а) у вивченні нового об'єкту дослідження; б) полягає у викладі основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів; в) у характеристиці одержаних результатів і проведеного дослідження в цілому; г) в досягненні нових знань, які планується отримати під час проведення дослідження.
10. В якому з елементів наукової статті описується виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття?	а) формулювання цілей дослідження; б) аналіз останніх досліджень і публікацій; в) анотація; г) постановка проблеми у загальному вигляді.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Розв'язання яких завдань забезпечує науково-дослідна діяльність студентів?
2. Охарактеризуйте ефективність наукових досліджень.
3. Розкрийте функції, які виконують семінарські заняття.
4. Які особливості проведення окремих різновидів семінарського заняття?
5. Що таке практичні заняття, як вони зазвичай побудовані?

Тема 15.

Презентація наукових робіт

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- як формується тема науково-дослідної роботи;
- як обґрунтовується актуальність обраної теми;
- загальні правила оформлення наукової роботи.

вміти:

- обґрунтовувати актуальність теми дослідження;
- встановлювати завдання наукової роботи;
- формулювати висновки до наукової роботи.

План лекцій:

- 15.1. Тема науково-дослідної роботи.
- 15.2. Актуальність проблеми та науковий апарат під час презентації наукових робіт.
- 15.3. Завдання та основні принципи, яких слід дотримуватись під час написання наукових робіт.
- 15.4. Висновки до наукової роботи.

План семінарського заняття:

- 15.1. Як правильно обрати тему науково-дослідної роботи?
- 15.2. Як оформлюються результати наукової роботи?
- 15.3. Які особливості написання наукових досліджень?
- 15.4. Що представляє собою науковий апарат дослідження?
- 15.5. Охарактеризуйте основні вимоги до написання основної частини наукової роботи.
- 15.6. Охарактеризуйте основні вимоги до написання проектної частини наукової роботи.
- 15.7. Які загальні правила оформлення наукової роботи?
- 15.8. Яких основних принципів слід дотримуватись під час написання наукових робіт?
- 15.9. Як здійснюється презентація наукової роботи?

Тести для самоконтролю

1. Що таке ідея дослідження?	а) основний зміст наукової роботи; б) основна думка дослідження; в) мета дослідження; г) це вказівки на головні напрямки дослідження чи його концепцію.
2. Що таке тактика дослідження?	а) це модель узагальнення дій, необхідних для досягнення поставлених цілей шляхом координування і розподілу ресурсів; б) детальний комплексний план досягнення поставленої мети; в) загальний план, який охоплює довготривалий проміжок часу; г) головні відомі науці теоретичні й методологічні положення, виходячи з яких слід розробляти теоретичні передумови дослідження.
3. Збірники матеріалів досліджень наукових статей, виконаних у наукових установах та навчальних закладах, – це:	а) збірники наукових праць; б) тези доповідей; в) монографії; г) презентації.
4. Що являє собою обґрунтування актуальності дослідження?	а) пояснення необхідності вивчення цієї теми і проведення дослідження в процесі загального пізнання; б) міру важливості дослідження на сьогодні і в цій ситуації для вирішення певної проблеми або завдання; в) важливість, суттєве значення, відповідність теми дослідження потребам науки та практики; г) затребуваність вивчення та вирішення проблеми в суспільстві.
5. Що таке стратегія дослідження?	а) це спосіб дослідження і перетворення бази даних, одержаних внаслідок аналізу навколишнього середовища; б) теоретична концепція дослідження; в) це основні детермінанти і шляхи зміни існуючого чи розробки нового теоретичного знання; г) відомі науці теоретичні та методологічні положення.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

<p>6. Встановлення невідомих раніше, але об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей та явищ, які вносять докорінні зміни у рівень наукового пізнання, – це:</p>	<p>а) науковий винахід; б) наукова робота; в) наукове відкриття; г) наукове дослідження.</p>
<p>7. Що таке узагальнені дослідником вказівки на конкретні труднощі в розв'язуванні практичних задач, помилки і недоліки в роботі, що зумовлені відсутністю відповідних наукових положень та рекомендацій?</p>	<p>а) наукові ідеї; б) запити науки; в) запити практиків; г) побажання стейкхолдерів.</p>
<p>8. Документ або комплекс документів, що призначений для представлення наукового продукту, метою якого є донесення до аудиторії повноцінної інформації про об'єкт?</p>	<p>а) конференція; б) наукова монографія; в) симпозіум; г) презентація.</p>
<p>9. Що являє собою наукове дослідження?</p>	<p>а) це процес дослідження певного об'єкта (предмета або явища) за допомогою наукових методів, що має на меті встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення в інтересах раціонального використання у практичній діяльності людей; б) продукт людського мислення та форма відображення дійсності; в) інтелектуальна наукова діяльність, спрямована на здобуття і використання нових знань; г) цілеспрямоване пізнання понять, законів та теорій.</p>
<p>10. Що є основним завданням практично всіх досліджень?</p>	<p>а) перевірка отриманих наукових фактів; б) розв'язання поставленої проблеми; в) дослідно-експериментальна перевірка висловлених ідей та розробка практичних рекомендацій з метою вдосконалення певного процесу; г) перевірка того, наскільки точно описані ознаки, що поняття завжди співвідносяться з їх об'єктивними проявами.</p>

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Які найбільш поширені індивідуальні навчально-дослідні завдання?
2. Як здійснюється науково-дослідна робота студентів?
3. Опишіть механізм усного представлення наукових досліджень на наукових зібраннях різного рівня.
4. Як подаються науково-дослідні роботи на конкурс?
5. Як здійснюється презентація публікації?

Тема 16.

Захист наукових робіт

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- як будеється виступ з доповіддю за темою дослідження;
- як правильно надавати відповіді на поставлені запитання;
- як брати активну участь у кваліфікованій дискусії;
- види наукових доповідей.

вміти:

- готуватись до виступу з доповіддю;
- правильно сприймати доповідь дослідження;
- давати відповіді на поставлені запитання;
- вступати в дискусію.

План лекції:

- 16.1. Виступ з доповіддю за темою дослідження.
- 16.2. Відповіді на поставлені запитання.
- 16.3. Активна кваліфікована участь у дискусії.

План семінарського заняття:

- 16.1. Як здійснюється підготовка здобувача до виступу?
- 16.2. Які додаткові матеріали можуть супроводжувати текст доповіді?
- 16.3. Як правильно надати відповідь на поставлене запитання?
- 16.4. Що таке дискусія? На вирішення яких основних ідей вона спрямована?
- 16.5. Які існують види дискусій?
- 16.6. Як здійснюється активна кваліфікована участь у дискусії?
- 16.7. Що таке індивідуальні завдання?
- 16.8. Що таке самостійна робота студентів?

Тести для самоконтролю

1. Що являє собою комунікативний етап доповіді?	а) підбір матеріалу; б) визначення теми і мети виступу; в) аналіз промови; г) проголошення промови, відповіді на питання та ведення полеміки.
---	--

О. В. Лазарєва

2. Що являє собою судження, викликане питанням, що уточнює або доповнює початкове знання?	а) відповідь; б) твердження; в) анотація; г) промова.
3. Яка з дискусій спеціально організовується для розгляду важливої дидактичної проблеми?	а) гуртова; б) дискусія, спрямована на формування переконань; в) справжня навчальна дискусія; г) дискусія, що виникає стихійно під час розгляду та обговорення складних питань.
4. В якій частині доповіді дипломника наводять загальні висновки, не повторюючи узагальнень, зроблених під час характеристики глав основної частини роботи, й основні рекомендації?	а) у заключній частині; б) у роздатковому матеріалі; в) у вступній частині; г) в основній частині.
5. Метод пізнання, що заснований на формально-логічному розумовому висновку, який дає можливість одержати загальний висновок на основі аналізу окремих фактів, – це:	а) дедукція; б) індукція; в) аналогія; г) узагальнення.
6. Як називається дискусія, коли спочатку вивчається і обговорюється проблема в малих групах, а потім дискутують усім колективом?	а) лімітована; б) багаторазова; в) конференційна; г) спостережна.
7. Початок застосування досліджень на практиці та у реальних практичних умовах на виробництві – це:	а) колоквіуми; б) наукові лабораторії; в) наукові студентські гуртки; г) впровадження результатів дослідження в практику.
8. Форма колективного обговорення, мета якого виявити істину або знайти правильний розв'язок порушеного питання через висловлення власних міркувань та зіставлення поглядів опонентів на проблему, носить назву:	а) наукове обговорення; б) дискусія; в) суперечка; г) промова.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрої».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

9. Як називається дискусія, коли спочатку вивчається і обговорюється проблема в малих групах, а потім дискутують усім колективом?	а) конференційна; б) лімітована; в) спостережна; г) багаторазова.
10. Яку назву носить матеріал, добутий автором з життя шляхом спостережень і власного досвіду?	а) опосередкований; б) підготовчий; в) публічний; г) безпосередній.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Які існують конкурси студентських наукових робіт?
2. Вкажіть основну мету конкурсів студентських наукових робіт.
3. Що таке молодіжна наукова група?
4. Як здійснюється підготовка наукових кадрів?
5. Як захищаються публікації у мережі Інтернет?

Тема 17.

Кваліфікаційні роботи бакалавра та магістра

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- як виконується кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем;
- як виконується кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти за другим (магістерським) рівнем;
- порядок підготовки кваліфікаційної роботи;
- специфіку написання кваліфікаційної роботи.

вміти:

- правильно оформлювати кваліфікаційну роботу;
- обґрунтовувати новизну дослідження під час написання кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем;
- обґрунтовувати новизну дослідження у процесі написання кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

План лекцій:

- 17.1. Специфіка написання кваліфікаційної роботи.
- 17.2. Вибір проблемних питань з теми дослідження.
- 17.3. Обґрунтування актуальності дослідження під час написання кваліфікаційних робіт.

План семінарського заняття:

- 17.1. Яка специфіка написання кваліфікаційної роботи бакалавра?
- 17.2. Яка специфіка написання кваліфікаційної роботи магістра?
- 17.3. Яка методика проведення дослідження під час написання кваліфікаційних робіт?
- 17.4. Які особливості написання кваліфікаційних робіт?
- 17.5. Вкажіть особливості складання плану кваліфікаційних робіт бакалавра та магістра.
- 17.6. У чому полягає специфіка написання кваліфікаційної роботи бакалавра?
- 17.7. У чому полягає специфіка написання кваліфікаційної роботи магістра?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

17.8. Опишіть порядок підготовки та захисту кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем.

17.9. Опишіть порядок підготовки та захисту кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти за другим (магістерським) рівнем.

Тести для самоконтролю:

1. Кваліфікаційна робота бакалавра повинна містити такі структурні частини:	а) вступ; б) додатки; в) основна та проектна частина; г) резюме.
2. Комплекс питань, які необхідно вирішити, щоб досягти поставленої мети, – це:	а) об'єкт дослідження; б) резюме дослідження; в) предмет дослідження; г) завдання дослідження.
3. В якому розділі кваліфікаційної роботи приділяється увага сучасним теоретичним і методологічним положенням теми дослідження?	а) у першому розділі; б) у вступі; в) у другому розділі; г) у третьому розділі.
4. В якому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра дається загальна характеристика об'єкта дослідження?	а) у висновках; б) у описовому розділі; в) у другому розділі; г) у третьому розділі.
5. В якому розділі кваліфікаційної роботи бакалавра подаються аргументовані висновки щодо поліпшення соціально-економічного та екологічного стану використання земельно-ресурсного потенціалу?	а) у висновках; б) в описовому розділі; в) у третьому розділі; г) у вступі.
6. Який матеріал розміщується в додатках до кваліфікаційної роботи?	а) пропозиції та рекомендації стосовно досліджуваного об'єкта; б) механізми та інструменти підвищення ефективності сільськогосподарського землекористування та інших категорій земельного фонду; в) обґрунтовується актуальність теми дослідження; г) матеріал, який є необхідним для повноти пояснювальної записки і не може бути послідовно розміщений в основній частині через великий обсяг або спосіб відтворення.

<p>7. Що дають змогу визначити посилання на джерела, з котрих у роботі використано матеріали, окремі результати, ідеї чи висновки для розробки власних проблем, задач, питань?</p>	<p>а) подальшого ознайомлення з темою; б) допомагають з'ясувати зміст та використаний обсяг зазначених матеріалів; в) для перевірки неоднозначних суджень; г) дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність цитування певних наукових робіт, повідомляють необхідну інформацію про них.</p>
<p>8. В який період кваліфікаційні роботи бакалаврів мають бути подані здобувачами вищої освіти на випускову кафедру?</p>	<p>а) за день до захисту; б) за тиждень до захисту; в) за два тижні до захисту; г) за місяць до захисту.</p>
<p>9. Яка інформація має бути зазначена у висновку рецензента кваліфікаційної роботи?</p>	<p>а) загальна оцінка кваліфікаційної роботи; б) можливість присвоєння здобувачу вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»; в) побажання щодо подальших досліджень; г) висновок щодо можливості практичного застосування отриманих результатів.</p>
<p>10. Скільки слайдів зазвичай має бути у мультимедійній презентації до захисту кваліфікаційної роботи?</p>	<p>а) не менше 20 та достатньою для послідовного та повного розкриття теми кваліфікаційної роботи бакалавра; б) не менше 8 та достатньою для послідовного та повного розкриття теми кваліфікаційної роботи бакалавра; в) будь-яка; г) довільна.</p>

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Як оформлюється рецензія на кваліфікаційну роботу за першим (бакалаврським) рівнем та другим (магістерським) рівнем?
2. Які основні ключові позиції вказуються у рецензії на кваліфікаційну роботу за першим (бакалаврським) рівнем та другим (магістерським) рівнем?
3. Як обґрунтовується актуальність теми кваліфікаційної роботи за першим (бакалаврським) рівнем та другим (магістерським) рівнем?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

4. Наведіть приклад формулювання наукових ознак кваліфікаційної роботи за першим (бакалаврським) рівнем, що наводяться у вступі, для спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».

5. Наведіть приклад формулювання наукових ознак кваліфікаційної роботи за другим (магістерським) рівнем, що наводяться у вступі, для спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».

Тема 18.

Дисертаційні роботи та їх види

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- що таке дисертація;
- основні кваліфікаційні ознаки дисертацій;
- основні вимоги, що висуваються до дисертацій.

вміти:

- обирати необхідні методи, які слід застосовувати під час проведення дослідження;
- самостійно проводити дослідження.

План лекцій:

- 18.1. Дисертація як вид наукової роботи.
- 18.2. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD).
- 18.3. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук.
- 18.4. Кваліфікаційні ознаки дисертацій.
- 18.5. Основні вимоги, що висуваються до дисертацій.

План семінарського заняття:

- 18.1. Що являє собою дисертація як вид наукової роботи?
- 18.2. Як оформлюються дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD)?
- 18.3. Як оформлюється дисертація на здобуття наукового ступеня доктора наук?
- 18.4. Вкажіть основні кваліфікаційні ознаки дисертацій.
- 18.5. Які основні вимоги, що висуваються до дисертацій?
- 18.6. З якою метою здійснюється апробація дисертаційного дослідження?
- 18.7. У чому полягає теоретичне значення проведених досліджень за темою дисертаційної роботи?
- 18.8. Що таке наукова новизна дисертаційного дослідження?
- 18.9. У чому полягає практична цінність проведеного дослідження?
- 18.10. Що розуміється під апробацією результатів дослідження?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести для самоконтролю

1. До вчених звань належать:	а) доктор наук; б) професор; в) доцент; г) PhD.
2. Кваліфікаційна наукова праця, виконана особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії – це:	а) препринт; б) наукова стаття; в) підручник; г) дисертація на здобуття наукового ступеня.
3. Розгорнутий план-конспект дисертації, який у стислому узагальненому вигляді відтворює основний зміст її складових: актуальність теми, мету і завдання дослідження, структуру дисертації, – носить назву:	а) індивідуальний план роботи; б) пояснювальна записка до вибору теми дисертаційного дослідження; в) робочий план; г) план-проспект дисертації.
4. В якому з розділів дисертації розкривається сутність і стан наукової проблеми (завдання) та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження?	а) в основній частині; б) в теоретичній частині; в) у вступі; г) в додатках.
5. Кваліфікаційна наукова робота, у якій містяться результати дослідження у вигляді рукопису – це:	а) наукова стаття; б) звіт; в) дипломна робота; г) дисертація.
6. Додаток до диплома доктора філософії містить інформацію про:	а) назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС, а також відомості про національну систему вищої освіти України; б) про здобутий особою науковий ступінь, галузь знань та / або спеціальність; в) відомості про національну систему вищої освіти; г) результати навчання особи.
7. Остаточне рішення про присудження наукового ступеня приймає:	а) Національна академія наук України; б) Міністерство освіти і науки України; в) Спеціалізована вчена рада; г) Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти.

8. Що таке критична оцінка з боку наукового співтовариства наукових досліджень здобувача?	а) особистий внесок; б) характеристика наукової роботи; в) публікації; г) апробація.
9. Ступінь офіційно прийнятої кваліфікаційної системи, що ранжує наукових і науково-педагогічних працівників у визначених галузях знань, – це:	а) вчене звання; б) науковий ступінь; в) PhD; г) магістр.
10. Освітній і водночас перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра, – це:	а) кандидат наук; б) доктор наук; в) доктор філософії; г) PhD.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Як здійснюється набуття студентами компетентностей з академічної доброчесності?
2. Як здійснюється набуття студентами навичок якісного академічного письма?
3. У чому полягає сутність індивідуального аргументованого підходу, необхідного для здійснення теоретичних досліджень?
4. Що мається на увазі під актуальністю теми дисертаційної роботи?
5. Як слід дотримуватися принципів академічної доброчесності?

Тема 19.

Методика написання дисертаційного дослідження

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ, студенти повинні знати:

- як написати звіт з навчальної практики I та II, виробничої та передкваліфікаційної практик;
- мету проведення практики;
- види геодезичних знімачів;
- які питання треба дослідити під час відповідних практик.

вміти:

- виконувати завдання, що передбачені практикою;
- правильно оформлювати наукову роботу.

План лекцій:

- 19.1. Загальна методика наукової творчості.
- 19.2. Технологія роботи над дисертацією.
- 19.3. Основні вимоги до оформлення дисертацій.

План семінарського заняття:

- 19.1. У чому полягає загальна методика наукової творчості?
- 19.2. Які етапи виконання дисертаційного дослідження?
- 19.3. Опишіть технологію роботи над дисертацією.
- 19.4. Які основні вимоги до оформлення дисертацій?
- 19.5. Опишіть процес підготовки рукопису дисертації.
- 19.6. Як здійснюється вибір теми дисертаційного дослідження?
- 19.7. Опишіть технологію складання плану дисертації.
- 19.8. Для чого вивчаються літературні джерела під час виконання дисертаційного дослідження?
- 19.9. Які існують методи добору фактичних матеріалів під час виконання дисертаційного дослідження?
- 19.10. Що таке план-проспект дисертації?

Тести для самоконтролю

1. На якому етапі написання дисертаційного дослідження проводиться вибір теми, обґрунтування її актуальності та визначення рівня її розробленості?	а) будь-коли; б) залежно від теми дослідження; в) на останньому; г) на першому.
2. Від яких факторів залежить послідовність написання дисертації?	а) від професіоналізму дослідника; б) від теми дослідження; в) від індивідуальних особливостей здобувача; г) від правильного режиму праці та відпочинку.
3. В процесі написання дисертаційної роботи тема дослідження коригуватись:	а) може, але не більше одного разу; б) може, але за погодженням голови Вченої ради університету, в якій вона затверджувалась; в) може; г) не може.
4. Процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для дослідження – це:	а) новизна дослідження; б) об'єкт дослідження; в) предмет дослідження; г) мета дослідження.
5. Яке з тверджень є правильним?	а) об'єкт дослідження визначає тему дисертаційної роботи; б) об'єкт і предмет дослідження є тотожними поняттями; в) об'єкт і предмет дослідження співвідносяться між собою як загальне і часткове; г) предмет дослідження є ширшим поняттям, ніж об'єкт дослідження.
6. Під час вибору напрямку наукового дослідження здобувач повинен:	а) вивчити сучасні напрями досліджень науковців; б) ознайомитись з основними науково-дослідними роботами, що виконуються закладами вищої освіти або науковими установами; в) ознайомитись з уже захищеними в цій галузі дисертаційними роботами; г) усе вищезазначене.
7. У рубриці «апробація матеріалів дисертації» у вступі до	а) назву конференції, семінару, симпозиуму;

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрій:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

дисертації зазначають:	б) перелік публікацій загалом та перелік публікацій апробаційного характеру; в) перелік публікацій апробаційного характеру та перелік публікацій, що додатково відображають результати дослідження; г) назву конференції, симпозіуму, семінару, місце та дату проведення.
8. У науковій новизні отриманих результатів зазначаються:	а) конкретний особистий внесок здобувача в праці або розробки, що виконані у співавторстві; б) аргументовано, коротко та чітко основні наукові положення, які вносяться на захист; в) відмінності одержаних результатів від відомих раніше; г) в рамках яких програм, тематичних планів, наукових тематик і грантів виконувалося дисертаційне дослідження.
9. Послідовний, логічний, чіткий виклад найбільш важливих наукових та практичних результатів дисертації – це:	а) апробація; б) висновок; в) анотація; г) наукова новизна.
10. Коли на офіційному вебсайті закладу вищої освіти (наукової установи), спеціалізована вчена рада якого прийняла дисертацію до захисту, розміщується в режимі читання примірник дисертації в електронному вигляді?	а) не пізніше ніж 5 робочих днів після дати захисту дисертації; б) не пізніше ніж за 5 робочих днів до дати захисту дисертації; в) не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати захисту дисертації; г) не пізніше ніж за 10 робочих днів після дати захисту дисертації.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Що являє собою індивідуальний план роботи здобувача?
2. Що являє собою задум наукового дослідження?
3. Яка інформація міститься у паспорті спеціальності, який розробляється спеціалізованою вченою радою із захисту дисертацій?
4. Як здійснюється вибір і затвердження теми дисертаційного дослідження?
5. Проаналізуйте основні етапи виконання дисертаційного дослідження.

Тема 20.

Типові помилки під час написання та оформлення наукових робіт

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- як уникнути недоліків у наукових роботах;
- що таке критичні недоліки у наукових роботах;
- що таке суттєві недоліки у наукових роботах;
- які недоліки відбуваються під час захисту курсових та кваліфікаційних робіт першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів.

вміти:

- не допускати недоліків у курсових та кваліфікаційних дипломних роботах;
- правильно оформлювати наукову роботу.

План лекцій:

- 20.1. Недоліки, які трапляються у наукових роботах.
- 20.2. Основні помилки, що допускаються під час захисту наукових робіт.
- 20.3. Уникнення недоліків у курсових та кваліфікаційних роботах.

План семінарського заняття:

- 20.1. Чи трапляються ситуації, коли зміст наукової роботи не відповідає плану, не розкриває тему дослідження?
- 20.2. В яких випадках сформульовані назви підрозділів кваліфікаційної роботи не відтворюють реальну проблемну ситуацію?
- 20.3. Який висновок можна зробити з наукової роботи, яка не містить ознак самостійності?
- 20.4. В якому розділі кваліфікаційної роботи наводиться ґрунтовний аналіз спеціальних літературних джерел за темою дослідження?
- 20.5. Що робити у випадку, коли кінцевий результат не відповідає меті дослідження, а висновки – конкретним завданням?
- 20.6. Чи буде вважатися плагіатом (запозиченням) кваліфікаційна робота, якщо в тексті роботи немає посилань на першоджерела або вказано не ті, з яких взято матеріал для роботи?
- 20.7. Чи можливим є усуненням недоліків у курсових та кваліфікаційних роботах?

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести для самоконтролю

1. Система стійких мовних формул, рекомендованих суспільством для встановлення мовленнєвого контакту співрозмовників, підтримання спілкування у виразній тональності відповідно до їх соціальних ролей і рольових позицій стосовно один одного в офіційних і неофіційних обставинах, носить назву:	а) апробація; б) особистий внесок; в) мова науковця; г) мовний етикет.
2. Чи є наведені обставини недоліками, які трапляються під час написання та оформлення кваліфікаційних робіт?	а) мета дослідження пов'язана з проблемою; б) кінцевий результат не відповідає меті дослідження; в) робота виконано неохайно; г) висновки не відповідають поставленим завданням.
3. Назвіть основні помилки під час написання кваліфікаційних робіт?	а) не розкрита тема дослідження; б) невідповідність посилань та реальних джерел літератури; в) тема вже досліджувалася; г) непропорційні обсяги розділів.
4. Якою має бути пропорційність підрозділів у процесі написання кваліфікаційної роботи?	а) оптимальним є рівний підхід; б) будь-яка; в) теорія має займати 20–30 % загального обсягу; г) третій розділ кваліфікаційної роботи має бути найбільшим.
5. Щоб уникнути такої помилки, як непов'язаність частин курсової (кваліфікаційної) роботи між собою, потрібно:	а) спочатку продумати стратегію дослідження; б) змоделювати результати, які хочеться отримати; в) щоб назви розділів роботи були пов'язані між собою; г) передбачити спочатку наукову новизну дослідження.
6. Яких помилок найчастіше студенти припускаються у написанні наукових робіт?	а) стилістичних; б) лекційних; в) орфографічних та пунктуаційних; г) морфологічних.
7. У науковому тексті нормативний зазвичай такий вислів:	а) у статті розглядається; б) стаття присвячена;

	в) у статті досліджується; г) стаття присвячується.
8. У наукових текстах зі словом питання поєднуються такі слова:	а) ставити, порушувати, піднімати; б) порушувати, висувати, загострювати; в) ставити, задавати, піднімати; г) ставити, порушувати, висувати.
9. До загальних ознак наукового тексту належать:	а) образність, об'єктивність, точність, логічність; б) поняттєвість, об'єктивність, точність, логічність; в) поняттєвість, вибірковість, точність, логічність; г) поняттєвість, об'єктивність, точність, схематичність.
10. Для уникнення помилок під час написання наукових робіт студентами слід дотримуватися таких правил:	а) звертати особливу увагу на правильне вживання спеціальних термінів та терміносполучень; б) залучати до перевірки кваліфікаційних робіт рецензентів; в) удосконалювати понятійну базу знань з дисципліни, що викладається; г) постійно працювати над собою.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Чи бувають випадки, коли зміст роботи не відповідає плану наукової роботи або не розкриває її тему?

2. Коли сформульовані розділи (підрозділи) не відображають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта?

3. Чи бувають випадки, коли мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відтворює специфіки об'єкта та предмета дослідження?

4. Чи є дослідження кваліфікаційно виконаним, якщо в ньому не розкрито зміст та організацію експериментального дослідження або поверхово висвітлені практичні питання?

5. В яких випадках кінцевий результат не відповідає меті дослідження?

Тема 21.

Авторство та право власності в науково-дослідній сфері

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,
студенти повинні знати:

- що таке науково-дослідний інститут інтелектуальної власності;
- які завдання виконує науково-дослідний інститут інтелектуальної власності;
- як проводиться експертиза у сфері інтелектуальної власності.

вміти:

- проводити експертизу у сфері інтелектуальної власності;
- проводити економічні дослідження у сфері інтелектуальної власності.

План лекцій:

- 21.1. Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності.
- 21.2. Експертиза у сфері інтелектуальної власності.
- 21.3. Економічні дослідження у сфері інтелектуальної власності.
- 21.4. Дослідження об'єктів авторського права.

План семінарського заняття:

- 21.1. Що таке науково-дослідний інститут інтелектуальної власності?
- 21.2. Які завдання виконує науково-дослідний інститут інтелектуальної власності?
- 21.3. Як здійснюється експертиза у сфері інтелектуальної власності?
- 21.4. Які основні завдання експертизи об'єктів інтелектуальної власності?
- 21.5. Що є об'єктами економічної експертизи (досліджень) у сфері інтелектуальної власності?
- 21.6. Що таке мова та стиль наукової роботи?
- 21.7. Як складаються та оформлюються звіти з НДР?

Тести для самоконтролю

1. Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності:	а) здійснює прикладну і дослідницьку діяльність в галузі; б) успішно працює у сфері розробки та удосконалення законодавства з інтелектуальної власності; в) ініціює та підтримує освітні та просвітницькі проекти для популяризації права інтелектуальної власності в Україні; г) сприяє науково-технічному прогресу та збільшенню внеску України в розвиток світової науки і техніки.
2. Назвіть основні напрями діяльності Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності:	а) фундаментальні та прикладні дослідження у сфері біотехнологій та біологічної безпеки; б) фундаментальні та прикладні дослідження у сфері зеленої економіки та екології, IT-технологій; в) фундаментальні та прикладні дослідження у сфері медицини та охорони здоров'я; г) фундаментальні та прикладні дослідження у сфері інновацій, агробізнесу, національної безпеки та оборони.
3. Які структурні одиниці входять до Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності?	а) Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності; б) Центр експертних досліджень; в) Центр авторського і суміжних прав; г) Центр правового забезпечення розвитку науки і технологій.
4. Авторське право виникає внаслідок:	а) отримання патенту; б) факту створення товару; в) отримання свідоцтва про реєстрацію; г) оприлюднення твору.
5. Об'єктами права інтелектуальної власності є:	а) квартира, будинок, ділянка землі; б) потреби людини; в) промислова власність; г) авторське право.
6. Результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері	а) винахід; б) інтелектуальна діяльність;

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

технології – це:	в) право власності; г) інтелектуальна власність.
7. Техніко-юридичний документ, виданий заявнику на винахід, корисну модель чи промисловий зв'язок, що відповідає умовам патентоспроможності і підтверджує авторство, пріоритет і право власності на зазначені об'єкти, – це:	а) корисна модель; б) винахід; в) технологія; г) патент.
8. Інтелектуальна діяльність – це:	а) вищий інтелектуальний потенціал індивідуума; б) результати його творчості; в) цілеспрямована розумова робота людини; г) творча діяльність.
9. Суспільні відносини у сфері інтелектуальної власності регулюються основними галузями права:	а) авторське право; б) патентне право; в) трудове право; г) земельне право.
10. Державна служба інтелектуальної власності України підпорядкована:	а) Всесвітній організації інтелектуальної власності; б) Кабінету Міністрів України; в) Верховній Раді України; г) Всеукраїнській асоціації інтелектуальної власності.

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Які існують форми комерційного використання інтелектуальної власності?
2. Що може бути захищене авторським правом?
3. Які існують види порушень права інтелектуальної власності?
4. Які існують особливі об'єкти інтелектуальної власності?
5. Опишіть основні прийоми викладення матеріалів наукового дослідження.

Тема 22.

Культура наукової мови

ВИВЧАЮЧИ ТЕМУ,

студенти повинні знати:

- функціональні різновиди сучасної української літературної мови;
- особливості формування мови економічної науки;
- специфіку наукової мови.

вміти:

- рецензувати науково-дослідні роботи;
- правильно оформлювати наукову роботу.

План лекцій:

- 22.1. Функціональні різновиди сучасної української літературної мови.
- 22.2. Особливості формування мови економічної науки.
- 22.3. Специфіка наукової мови.

План семінарського заняття:

- 22.1. Як здійснюється аналітичне опрацювання інформації наукового джерела?
- 22.2. Які існують правила коректного ведення дискусії?
- 22.3. Чи є наукові конференції засобом вияву культури наукової мови?
- 22.4. Обґрунтуйте твердження «наукова мова як комунікативний феномен».
- 22.5. Розкрийте етапи становлення наукової мови.
- 22.6. Охарактеризуйте, що являє собою науковий стиль.
- 22.7. Охарактеризуйте особливості наукового стилю.
- 22.8. Назвіть особливості професійного наукового викладу думки.

Тести для самоконтролю

1. Який функціональний різновид мови слугує для спілкування в державно-політичному,	а) публіцистичний; б) розмовний; в) офіційно-діловий;
---	---

Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрі:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

громадському та економічному житті, законодавстві, у сфері управління адміністративно-господарською діяльністю?	г) науковий.
2. Назвіть форми, у яких реалізується науковий стиль?	а) художній; б) писемний; в) усний; г) публіцистичний.
3. Сукупність термінів, тобто слів або словосполучень, що обслуговують сферу наукової та дослідницької діяльності, – це:	а) монографія; б) термінознавство; в) наукова мова; г) наукова термінологія.
4. Назвіть сфери використання наукового стилю:	а) публіцистичний стиль; б) науково-технічний прогрес; в) наукова діяльність; г) освіта.
5. Наукова діяльність передбачає:	а) вміння інтерпретувати свої наукові здобутки, опанування стилістичних норм наукового стилю, володіння навичками коректності у виступах; б) сприяння набуттю вмінь і навичок аналітичного опрацювання різних джерел наукової інформації; в) сприяння у набутті знань про особливості підготовки наукового тексту, необхідних для репрезентації наукової діяльності; г) допомогу студентам досконало засвоїти сучасні норми української мови.
6. Де реалізується науково-навчальний підстиль?	а) для обслуговування фахівців певної галузі; б) у вузькому колі фахівців; в) у підручниках, посібниках, монографіях; г) у відгуках та анотаціях.
7. Спілкування між особами з метою встановлення ділових стосунків, вирішення ділових проблем або вироблення правильного підходу до них – це:	а) виробнича сфера; б) науковий стиль; в) спілкування між людьми як представниками фахових установ; г) фахове ділове спілкування.

8. Основне призначення наукового стилю:	а) повідомлення, пояснення, тлумачення досягнутих наукових результатів та відкриттів; б) повідомлення про результати наукових досліджень та систематизація знань; в) доведення теорій, обґрунтування гіпотез, класифікацій, роз'яснення явищ, систематизація знань; г) викладення результатів наукової та дослідницької діяльності.
9. Спеціаліст, який володіє знаннями про земельне право, земельний кадастр, землевпорядкування та управління земельними ресурсами, має відповідну освіту та належну кваліфікацію, – це:	а) землевпорядник б) землемір в) менеджер земельних ресурсів г) інженер-землевпорядник
10. Володіння нормами усної і писемної наукової мови, а також свідоме, цілеспрямоване та майстерне використання мовно-виражальних засобів залежно від мети та обставин спілкування, – це:	а) монографія б) культура наукової мови в) академічне письмо г) риторика

Завдання для індивідуальної роботи:

1. Як здійснюється реферування наукових текстів?
2. З будь-якого наукового журналу землевпорядного профілю доберіть для аналізу наукову статтю. Проаналізуйте її.
3. Які системи автоматичного перекладу тексту ви знаєте?
4. Чим відрізняються між собою такі форми реалізації мови, як усне і писемне мовлення?
5. Коли з'явився термін «культура наукової мови»?

Комплексні контрольні роботи

Комплексна контрольна робота з дисципліни «Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»

Варіант № 1

1. Опишіть зміст і порядок розробки індивідуального плану науково-дослідної роботи студентів.
2. Як складаються кадастрові карти та плани?
3. Дайте визначення наукової організації праці та охарактеризуйте її елементи.

Тести

1. Наукове дослідження – це:
 - а) робота, у якій сформульовано і обґрунтовано предмет і об'єкт;
 - б) процес цілеспрямованого вивчення певного об'єкта (предмета або явища), використовуючи наукові методи з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення у практичній діяльності людей;
 - в) це сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, здійснюваних за допомогою певних процедур;
 - г) це дії, які конкретизують застосування методичних прийомів дослідження процесу відтворення необхідного продукту, забезпечують виявлення конфліктних ситуацій з метою їх своєчасного усунення та запобігання виникненню у підприємницькій діяльності.
2. Вищою науковою організацією України є:
 - а) Міністерство освіти і науки України;
 - б) Національна академія наук України;
 - в) заклад вищої освіти;
 - г) Вища атестаційна комісія України.

Комплексна контрольна робота з дисципліни «Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»

Варіант № 2

1. Як здійснюється керівництво науково-дослідною роботою студентів у вузі, її організація та планування?

2. Які існують аерофототопографічні роботи?
3. Охарактеризуйте принципи організації праці.

Тести

1. Напрямами наукової інтеграції України у світове співтовариство є:
 - а) використання досягнень світової науки, наукове співробітництво, інтеграції української науки у світову;
 - б) провадження спільних наукових досліджень, проведення міжнародних конференцій, взаємний обмін науковими кадрами;
 - в) взаємний обмін науковою та науково-технічною інформацією, взаємний обмін науковими кадрами, спільні дослідження у міжнародних колективах спеціалістів;
 - г) немає правильної відповіді.
2. Що не є складовим елементом науки?
 - а) постулат;
 - б) категорія;
 - в) закон;
 - г) аналіз і синтез.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 3

1. Розкрийте організацію роботи студентського наукового гуртка та студентського бюро.
2. Як здійснюються топографо-геодезичні роботи?
3. Що таке інтелект, захопленість і впевненість науковця?

Тести

1. Формами наукової діяльності є:
 - а) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
 - б) пізнавальна, культурно-виховна, практична;
 - в) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
 - г) немає правильної відповіді.
2. Наукознавство – це:
 - а) вивчення історії розвитку науки;

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

- б) комплекс наукових дисциплін, що узагальнюють і досліджують закономірності функціонування науки;
- в) дослідження системи методів у науці, складання моделей наукової діяльності і окремих її видів;
- г) розробка міжнародних і національних систем понять і термінології, стильових особливостей викладення результатів наукових досліджень.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 4

1. Які використовуються форми заохочення студентської молоді до науково-дослідної роботи, що практикуються у закладах вищої освіти?
2. Як здійснюються наукові та дослідно-конструкторські роботи в геодезії?
3. Чи можливе нормування праці науковців?

Тести

1. До функції науки не належить:
 - а) пізнавальна функція;
 - б) культурно-виховна функція;
 - в) практична функція;
 - г) немає правильної відповіді.
2. За об'єктною ознакою наука поділяється на такі блоки:
 - а) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
 - б) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
 - в) технічні науки, історико-економічні науки, філософські науки;
 - г) немає правильної відповіді.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 5

1. Надайте характеристику видам науково-дослідної роботи студентів, що здійснюються в позанавчальний час.

2. Як здійснюється НДР в геодезії?
3. Охарактеризуйте суть науково-дослідного процесу.

Тести

1. Які є види науково-дослідної роботи:
 - а) науково-дослідна компонента наукової роботи (навчального процесу);
 - б) самостійна науково-дослідна пошукова робота;
 - в) науково-дослідна робота під науковим керівництвом;
 - г) все перелічене вище.
2. Наука – це:
 - а) системою знань;
 - б) форма суспільної свідомості;
 - в) сфера людської діяльності;
 - г) все перелічене вище.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 6

1. Яка роль семінарів у науково-дослідній роботі студентів у вузі?
2. Що таке топографічна зйомка?
3. На чому ґрунтується раціональна організація праці?

Тести

1. Облік та контроль за науково-дослідною роботою студентів здійснює:
 - а) кафедра та деканат;
 - б) науковий керівник;
 - в) науковий керівник та завідувач кафедри;
 - г) кафедра.
2. Який зв'язок існує між категоріями «освіта» та «наука»:
 - а) прямий;
 - б) обернений;
 - в) обернено-кореляційний;
 - г) прямий та обернений.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 7

1. Охарактеризуйте науково-дослідну роботу студентів у навчальному процесі.
2. Які електронні методи вимірів використовуються у геодезичному контролі?
3. Визначте суть поняття та охарактеризуйте види «мозкової атаки».

Тести

1. Суб'єктами науково-дослідної роботи є:
 - а) студенти, аспіранти, докторанти;
 - б) студенти, аспіранти, професори, доценти;
 - в) викладачі, студенти, аспіранти, докторанти;
 - г) викладачі, професори, доценти, асистенти.
2. Система управління науково-дослідною роботою складається з таких складових:
 - а) організація, контроль, мотивація, облік, аналіз;
 - б) планування, облік, аналіз, контроль;
 - в) облік та контроль;
 - г) керівництво, облік, аналіз, планування.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 8

1. опишіть завдання науково-дослідної роботи студентів.
2. Що таке картографія?
3. У чому полягає раціональний трудовий режим дослідника?

Тести

1. Створення нової інформації полягає у:
 - а) упорядкуванні сукупності елементів арифметичних і логічних операцій, записаних будь-якою вихідною мовою;
 - б) визначенні стану об'єкту дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки дослідження;

в) у проведенні спостережень і виборі оціночних критеріїв, досліджуваних економічних процесів, а також збереженні і групуванні інформації;

г) виявленні недоробок, які потім усуваються дослідником.

2. Методи, що використовують абстрактні уявлення, ідеї, положення, які мають назву:

а) емпіричні;

б) загальнонаукові;

в) емпірико-теоретичні;

г) теоретичні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 9

1. Яка мета залучення студентів до науково-дослідної роботи?
2. Що таке геодезія?
3. З чого складається наукова організація робочого місця науковця?

Тести

1. Виконання досліджень не включає:
 - а) доведення гіпотез;
 - б) формування висновків;
 - в) вивчення стану об'єкта дослідження;
 - г) корегування попередніх результатів.
2. Визначення стану об'єкту дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки дослідження належить до:
 - а) організаційної стадії;
 - б) дослідної стадії;
 - в) узагальнення результатів дослідження;
 - г) стадії апробації.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 10

1. Розкрийте суть поняття науково-дослідної роботи студентів.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

2. Що таке землеустрій?
3. Чим вимірюється ефективність наукової праці вченого? Які фактори впливають на цю ефективність?

Тести

1. Літературний виклад результатів дослідження – це:
 - а) узагальнення;
 - б) дослідження;
 - в) апробація;
 - г) реалізація.
2. Колективне обговорення дослідження, результатом якого є його схвалення, ствердження або визнання є:
 - а) узагальнення;
 - б) апробація;
 - в) дослідження;
 - г) реалізація.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 11

1. Опишіть форми науково-дослідної роботи.
2. Як прискориться науково-технічний прогрес на основі запровадження нових інформаційних технологій?
3. Дайте визначення понять «наукове дослідження», «науково-дослідний процес».

Тести

1. Сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, які здійснюються за допомогою певних процедур, – це:
 - а) об'єкт дослідження;
 - б) метод дослідження;
 - в) наукове дослідження;
 - г) науково-дослідний процес.
2. На якому етапі науково-дослідного процесу здійснюється вивчення стану об'єкта дослідження:
 - а) організація;
 - б) узагальнення;

- в) апробація;
- г) реалізація.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 12

1. Охарактеризуйте суб'єкти науково-дослідної діяльності у закладі вищої освіти.
2. Проаналізуйте сучасний стан науково-технічних розробок у землекористуванні.
3. Що виступає об'єктом і предметом наукового дослідження, як співвідносяться між собою ці поняття?

Тести

1. Методологія – це:
 - а) вчення про методи пізнання та перетворення дійсності;
 - б) сукупність прийомів, методів та процедур дослідження, що застосовуються в тій чи іншій соціальній галузі знань;
 - в) філософське вчення про методи пізнання;
 - г) концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища.
2. Спостереження, обстеження, вибір критеріїв оцінки, збирання і групування інформації здійснюється на етапі:
 - а) вивчення;
 - б) організації;
 - в) дослідження;
 - г) апробації.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 13

1. Структура науки як системи знань та визначення її окремих елементів, складових частин.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

2. Як здійснюється державний контроль за використанням і охороною земель?
3. Висвітліть класифікацію об'єктів наукового дослідження.

Тести

1. Фундаментальним, узагальненим методом пізнання дійсності є:
 - а) історичний;
 - б) діалектичний;
 - в) системний;
 - г) формалізація.
2. До загальнонаукових методів не відносяться:
 - а) теоретичні;
 - б) часткові;
 - в) емпіричні;
 - г) емпірико-теоритичні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 14

1. Як здійснюється управління наукою в Україні?
2. Визначте пріоритетні напрямки науково-технічної політики у сфері регулювання земельних відносин.
3. Дайте визначення понять «метод», «методика», «методологія».

Тести

1. У назві наукового дослідження завжди міститься:
 - а) предмет і об'єкт дослідження;
 - б) предмет дослідження;
 - в) об'єкт дослідження;
 - г) методи дослідження.
2. Емпіричний рівень пізнання включає:
 - а) описування;
 - б) вимірювання;
 - в) порівняння;
 - г) всі відповіді правильні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 15

1. Надайте визначення наукової та науково-технічної діяльності.
2. Які умовні знаки планів і карт?
3. Розкрийте класифікацію методів наукового дослідження.

Тести

1. Наукове дослідження – це:
 - а) робота, у якій сформульовано і обґрунтовано предмет і об'єкт;
 - б) процес цілеспрямованого вивчення певного об'єкта (предмета або явища), використовуючи наукові методи з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення у практичній діяльності людей;
 - в) це сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, здійснюваних за допомогою певних процедур;
 - г) це дії, які конкретизують застосування методичних прийомів дослідження процесу відтворення необхідного продукту, забезпечують виявлення конфліктних ситуацій з метою їх своєчасного усунення та запобігання виникненню у підприємницькій діяльності.
2. Об'єкт наукового дослідження – це:
 - а) те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника;
 - б) процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження;
 - в) навколишній матеріальний світ і його відображення в дійсності;
 - г) всі відповіді правильні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 16

1. Охарактеризуйте вузівську науку в Україні.
2. Охарактеризуйте плани, карти та профілі земної поверхні.
3. Охарактеризуйте загальнофілософські методи пізнання.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрої».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Тести

1. Створення нової інформації полягає у:
 - а) упорядкуванні сукупності елементів арифметичних і логічних операцій, записаних будь-якою вихідною мовою;
 - б) визначенні стану об'єкта дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки дослідження;
 - в) у проведенні спостережень і виборі оціночних критеріїв, досліджуваних економічних процесів, а також збереженні і групуванні інформації;
 - г) виявленні недоробок, які потім усуваються дослідником.
2. Методи, що використовують абстрактні уявлення, ідеї, положення, які мають назву:
 - а) емпіричні;
 - б) загальнонаукові;
 - в) емпірико-теоретичні;
 - г) теоретичні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 17

1. Організаційна побудова академічної науки та роль Національної академії наук України.
2. Які існують системи координат в геодезії?
3. Розкрийте склад загальних методів досліджень.

Тести

1. Виконання досліджень не включає:
 - а) доведення гіпотез;
 - б) формування висновків;
 - в) вивчення стану об'єкта дослідження;
 - г) корегування попередніх результатів.
2. Визначення стану об'єкту дослідження і виконання організаційно-методологічної підготовки дослідження належить до:
 - а) організаційної стадії;
 - б) дослідної стадії;
 - в) узагальнення результатів дослідження;
 - г) стадії апробації.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 18

1. Охарактеризуйте принципи форми міжнародного наукового співробітництва.
2. Які ресурсозберігаючі технології використовуються в проєктуванні, землевпорядкуванні та будівництві?
3. Наведіть приклади застосування методів дослідження, які з них використовуєте найчастіше у проведенні ваших власних досліджень.

Тести

1. Літературний виклад результатів дослідження – це:
 - а) узагальнення;
 - б) дослідження;
 - в) апробація;
 - г) реалізація.
2. Колективне обговорення дослідження, результатом якого є його схвалення, ствердження або визнання, є:
 - а) узагальнення;
 - б) апробація;
 - в) дослідження;
 - г) реалізація.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 19

1. Опишіть напрямки наукової інтеграції України у світове співтовариство в умовах глобалізації науки.
2. Що таке структурно-графічне моделювання?
3. Назвіть методи, які входять до складу загальнонаукових.

Тести

1. Сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, які здійснюються за допомогою певних процедур, – це:
 - а) об'єкт дослідження;
 - б) метод дослідження;
 - в) наукове дослідження;
 - г) науково-дослідний процес.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрої».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

2. На якому етапі науково-дослідного процесу здійснюється вивчення стану об'єкта дослідження:

- а) організація;
- б) узагальнення;
- в) апробація;
- г) реалізація.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 20

1. Наведіть чинну в Україні класифікацію наук, затверджену Вищою акредитаційною комісією МОН України.

2. Які джерела інформації для НДР в галузі геодезії, картографії та землеустрої?

3. У чому полягає суть загальнонаукового методу «аналогія»?

Тести

1. Методологія – це:

- а) вчення про методи пізнання та перетворення дійсності;
- б) сукупність прийомів, методів та процедур дослідження, що застосовуються в тій чи іншій соціальній галузі знань;
- в) філософське вчення про методи пізнання;
- г) концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища.

2. Спостереження, обстеження, вибір критеріїв оцінки, збирання і групування інформації здійснюється на етапі:

- а) вивчення;
- б) організації;
- в) дослідження;
- г) апробації.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 21

1. Розкрийте поняття: диверсифікація та інтеграція наук як наслідок їх розвитку.

2. Що таке методологія наукових досліджень?
3. Назвіть переваги методу формалізації.

Тести

1. Фундаментальним, узагальненим методом пізнання дійсності є:
 - а) історичний;
 - б) діалектичний;
 - в) системний;
 - г) формалізація.
2. До загальнонаукових методів не відносяться:
 - а) теоретичні;
 - б) часткові;
 - в) емпіричні;
 - г) емпірико-теоретичні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 22

1. Що таке прикладні науки та яке їх значення в підвищенні ефективності народного господарства?
2. Що таке методологія картографічних досліджень?
3. Який метод ґрунтується на використанні моделей і на які види вони (моделі) поділяються?

Тести

1. У назві наукового дослідження завжди міститься:
 - а) предмет і об'єкт дослідження;
 - б) предмет дослідження;
 - в) об'єкт дослідження;
 - г) методи дослідження.
2. Емпіричний рівень пізнання включає:
 - а) описування;
 - б) вимірювання;
 - в) порівняння;
 - г) всі відповіді правильні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 23

1. Що таке фундаментальні науки, розкрийте їх характеристику.
2. Розкрийте теоретичні засади наукових досліджень у земле-впорядкуванні та управлінні територіями.
3. Назвіть умову, за якої гіпотеза перетворюється на наукову теорію.

Тести

1. Наукове дослідження – це:
 - а) робота, у якій сформульовано і обґрунтовано предмет і об'єкт;
 - б) процес цілеспрямованого вивчення певного об'єкта (предмета або явища), використовуючи наукові методи з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку і перетворення у практичній діяльності людей;
 - в) це сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів, здійснюваних за допомогою певних процедур;
 - г) це дії, які конкретизують застосування методичних прийомів дослідження процесу відтворення необхідного продукту, забезпечують виявлення конфліктних ситуацій з метою їх своєчасного усунення та запобігання виникненню у підприємницькій діяльності.
2. Об'єкт наукового дослідження – це:
 - а) те, на що спрямована пізнавальна діяльність дослідника;
 - б) процес або явище, яке породжує проблемну ситуацію і обране для дослідження;
 - в) навколишній матеріальний світ і його відображення в дійсності;
 - г) всі відповіді правильні.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 24

1. Що таке класифікація наук, її призначення, мета та способи побудови?
2. Розкрийте теоретичні засади наукових досліджень у картографії.
3. Який метод дає змогу дослідити виникнення, формування і розвиток процесів і подій у хронологічному порядку?

Тести

1. Що не є складовим елементом науки?
 - а) постулат;
 - б) категорія;
 - в) закон;
 - г) аналіз і синтез.
2. Вищою науковою організацією України є:
 - а) Міністерство освіти і науки України;
 - б) Національна академія наук України;
 - в) Національне агенство із забезпечення якості вищої освіти;
 - г) Вища атестаційна комісія України.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 25

1. Виникнення та становлення науки.
2. Розкрийте теоретичні засади наукових досліджень у геодезії.
3. Охарактеризуйте процес наукового дослідження.

Тест

1. Наукознавство – це:
 - а) вивчення історії розвитку науки;
 - б) комплекс наукових дисциплін, що узагальнюють і досліджують закономірності функціонування науки;
 - в) дослідження системи методів у науці, складання моделей наукової діяльності і окремих її видів;
 - г) розробка міжнародних та національних систем понять і термінології, стильових особливостей викладення результатів наукових досліджень.
2. Напрямами наукової інтеграції України у світове співтовариство є:
 - а) використання досягнень світової науки, наукове співробітництво, інтеграції української науки в світову;
 - б) провадження спільних наукових досліджень, проведення міжнародних конференцій, взаємний обмін науковими кадрами;

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

- в) взаємний обмін науковою та науково-технічною інформацією, взаємний обмін науковими кадрами, спільні дослідження у міжнародних колективах спеціалістів;
- г) немає правильної відповіді.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 26

1. Опишіть, що таке наукознавство. Дайте характеристику її розділам.
2. Охарактеризуйте системний підхід у науково-пошуковій діяльності землепорядника.
3. Розкрийте сутність дослідного етапу наукового дослідження.

Тест

1. За об'єктною ознакою наука поділяється на такі блоки:
 - а) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
 - б) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
 - в) технічні науки, історико-економічні науки, філософські науки;
 - г) немає правильної відповіді.
2. Формами наукової діяльності є:
 - а) природничі науки, суспільні науки, науки про мислення;
 - б) пізнавальна, культурно-виховна, практична;
 - в) фундаментальна наука, прикладна наука, наукознавство;
 - г) немає правильної відповіді.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 27

1. Дайте визначення науковій діяльності та перелічіть її форми.
2. Охарактеризуйте міждисциплінарні і спеціальні методи землеустрою та управління територіями.
3. Охарактеризуйте етап узагальнення, апробації і реалізації результатів дослідження.

Тест

1. Наука – це:
 - а) системою знань;
 - б) форма суспільної свідомості;
 - в) сфера людської діяльності;
 - г) все перелічене вище.
2. До функції науки не належить:
 - а) пізнавальна функція;
 - б) культурно-виховна функція;
 - в) практична функція;
 - г) немає правильної відповіді.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 28

1. Що, на вашу думку, є об'єктом і суб'єктом науки?
2. Розкрийте міждисциплінарні і спеціальні методи картографії.
3. Яким методам необхідно надавати перевагу під час вибору методики досліджень?

Тест

1. Що з перелічено нижче, згідно із законом України «Про вищу освіту», не є одним з основних видів навчальних занять у закладах вищої освіти:
 - а) консультація;
 - б) самостійна робота студента;
 - в) лекція;
 - г) індивідуальне заняття.
2. Які є види науково-дослідної роботи:
 - а) науково-дослідна компонента наукової роботи (навчального процесу);
 - б) самостійна науково-дослідна пошукова робота;
 - в) науково-дослідна робота під науковим керівництвом;
 - г) все перелічене вище.

**Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої:
для студентів спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 29

1. Охарактеризуйте існуючі функції науки.
2. Розкрийте міждисциплінарні і спеціальні методи геодезії.
3. Розкрийте зміст розрахунково-аналітичних методичних прийомів і процедур та застосування їх у наукових дослідженнях.

Тест

1. Облік та контроль за науково-дослідною роботою студентів здійснює:
 - а) кафедра та деканат;
 - б) науковий керівник;
 - в) науковий керівник та завідувач кафедри;
 - г) кафедра.
2. Який зв'язок існує між категоріями «освіта» та «наука»:
 - а) прямий;
 - б) обернений;
 - в) обернено-кореляційний;
 - г) прямий та обернений.

**Комплексна контрольна робота з дисципліни
«Науково-дослідна робота в геодезії та землеустрої»**

Варіант № 30

1. Дайте визначення змісту науки залежно від ролей, які вона виконує в суспільстві. Назвіть процеси науки як діяльності людей.
2. Як організуються наукові дослідження у землевпорядних організаціях?
3. Розкрийте поняття об'єкта обстеження та надайте його характеристику.

Тести

1. Суб'єктами науково-дослідної роботи є:
 - а) студенти, аспіранти, докторанти;
 - б) студенти, аспіранти, професори, доценти;
 - в) викладачі, студенти, аспіранти, докторанти;
 - г) викладачі, професори, доценти, асистенти.

2. Система управління науково-дослідною роботою складається з таких складових:

- а) організація, контроль, мотивація, облік, аналіз;
- б) планування, облік, аналіз, контроль;
- в) облік та контроль;
- г) керівництво, облік, аналіз, планування.

Список рекомендованої літератури

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Навчально-методичний посібник з навчальної дисципліни «Організація та методологія наукових досліджень» для аспірантів (здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії). Харків : Право, 2019. 40 с.

2. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : посіб. Х. : ХНАУ, 2017. 57 с.

4. Ладанюк А. П., Власенко Л. О. Методологія наукових досліджень. Київ : Ліра-К. 2018. 252 с.

5. Третяк А. М., Другак В. М. Методологія та методика наукових досліджень у землевпорядкуванні : навч. посіб. К. : Аграрна наука, 2005. 300 с.

6. Григорук П. М., Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посібник. Київ : Кондор, 2017. 206 с.

7. Костокевич В. М., Коннова М. В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Вінниця. 2017. 172 с.

8. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. К. : Ліра-К. 2018. 352 с.

9. Семенюк Е., Мельник В. Філософія сучасної науки і техніки : підруч. Вид. 3-тє, випр. та допов. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 364 с.

10. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 151 с.

Для нотаток

Для нотаток

Навчальне видання

**Олена Володимирівна
Лазарєва**

**Науково-дослідна робота в геодезії
та землеустрої: для студентів спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій».
Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»**

Методичні вказівки

Випуск 401

Редактор *А. Бурмус*.
Технічний редактор *О. Петроченко*.
Комп'ютерна верстка *Д. Кардаш*.
Друк *С. Волинець*, фальцювальні-палітурні роботи *О. Мішалкіна*.

Підп. до друку 08.12.2021
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 6,04. Обл.-вид. арк. 3,25.
Тираж 5 пр. Зам. № 6465.

Видавець і виготовлювач: ЧНУ ім. Петра Могили.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десанників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50-03-32, 8 (0512) 76-55-81, e-mail: rector@chmnu.edu.ua.
Свідчення суб'єкта видавничої справи ДК № 6124 від 05.04.2018.